

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü

SU ÜRÜNLERİ ÜRÜN RAPORU 2025

Araştırma Yayınları
2025

TEPGE Yayın No: 418

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>

TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ
TRGM/TEPGE

Ürün Raporu
SU ÜRÜNLERİ
2025

Hazırlayan

Fatma Tuğba ÇÖTELİ
Ziraat Yüksek Mühendisi
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü
fatmatugba.coteli@tarimorman.gov.tr

Çalışma kapsamında sunulan görüşler tamamıyla yazarlara aittir ve Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ya da çalışanlarının görüşlerini temsil etmez.

Çalışmada yer alan veri ve istatistikler yayınlayıcı kurumların kaynaklarından alınmış ve araştırma amaçlı olarak kullanılmıştır. Veriler çalışmanın hazırlandığı dönemde yayınlanmış olan en güncel verilerdir ve dönemsel olarak yayınlayıcı kurumun güncellemelerinden dolayı farklılık gösterebilir.

TEPGE YAYIN NO: 418

ISBN: 978-625-96249-7-6

© TEPGE

Her Hakkı Saklıdır.

Aralık/2025

İletişim:

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı 06800
Çankaya/ANKARA

Telefon: 0312 287 5833

Bu rapor Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün izni olmadan kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz veya elektronik ortama taşınamaz.

Kapak sayfasında kullanılan fotoğraf Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen “2018 yılı Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması” na aittir. (<http://www.tarimormaninsan.com/img/10-tarim-ve-insan-fotograf-yarismasi/genel/400/birincilik-odulu-mehmet-yikilmazsoy.jpg>)

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	1
2. DÜNYADA DURUM	2
2.1. Dünya Su Ürünleri Üretimi	2
2.1.1. Dünya su ürünleri avcılığı	4
2.1.2. Dünya su ürünleri yetiştiriciliği	5
2.2. Tüketim.....	6
2.3. Ticaret.....	7
2.3.1. İhracat	7
2.3.2. İthalat	8
2.4. Dünya Su Ürünleri Fiyatları	9
3. TÜRKİYE’DE DURUM	11
3.1. Türkiye Su Ürünleri Üretimi	11
3.1.1. Türkiye su ürünleri yetiştiriciliği	12
3.1.2. Türkiye su ürünleri avcılığı	14
3.2. Tüketim.....	16
3.3. Dış Ticaret	17
3.3.1. İthalat	17
3.3.2. İhracat	18
3.4. Su Ürünleri Fiyatları	19
3.5. Yem	20
3.5.1. Yem üretimi	20
3.5.2. Su ürünleri yetiştiricilik yem fiyatları	21
3.5.3. Yem ticareti	22
3.6. Türkiye’de Su Ürünleri Destekleme Politikaları	22
4. GENEL DEĞERLENDİRME	24
EK TABLOLAR	26
KAYNAKLAR.....	31

TABLO DİZİNİ

Tablo 1. Dünya Su Ürünleri Üretimi	2
Tablo 2. Ülkelere Göre Dünya Su Ürünleri Üretimi	3
Tablo 3. Dünya Su Ürünleri Avcılık Üretimi	5
Tablo 4. Dünya Su Ürünleri Yetiştiricilik Üretimi	6
Tablo 5. Dünya Su Ürünleri İhracatı	7
Tablo 6. Dünya Su Ürünleri İthalatı	8
Tablo 7. Dünya Balık Fiyat Endeksi	9
Tablo 8. Türkiye Su Ürünleri Üretim Miktarı	11
Tablo 9. Türkiye Su Ürünleri Yetiştiriciliği Miktarı	12
Tablo 10. İllere Göre Su Ürünleri Yetiştiriciliği	12
Tablo 11. Türlerine Göre Su Ürünleri Yetiştiricilik Üretim Miktarı	13
Tablo 12. Su Ürünleri Avcılık Miktarı	14
Tablo 13. Denizlere Göre Avcılık Miktarı	15
Tablo 14. Balık Türlerine Göre Avcılık Miktarı	16
Tablo 15. Su Ürünleri Tüketim Miktarları	16
Tablo 16. Su Ürünleri Dış Ticareti	17
Tablo 17. Su Ürünleri İthalat Miktarı	18
Tablo 18. Su Ürünleri İhracat Miktarı	18
Tablo 19. Su Ürünleri Yetiştiricilik Üretici Fiyatları	19
Tablo 20. Türkiye Su Ürünleri Avcılık Üretici Fiyatları	20
Tablo 21. Yem Üretim Miktarları	21
Tablo 22. Balık Yem Fiyatları	21
Tablo 23. Su Ürünleri Yem İthalatı	22
Tablo 24. Su Ürünleri Yetiştiricilik Desteklemeleri	22

GRAFİK DİZİNİ

Grafik 1. Dünya Su Ürünleri Avcılık-Yetiştiricilik Üretim Miktarı	2
Grafik 2. Dünya Su Ürünleri Üretiminin Önemli Ülkelere Göre Dağılımı	4
Grafik 3. Dünya Balık Fiyat Endeksi	10
Grafik 4. Türkiye Su Ürünleri Avcılık ve Yetiştiricilik Üretim Miktarları	11
Grafik 5. Türlerine Göre Su Ürünleri Yetiştiricilik Üretim Miktarı Oranları	14
Grafik 6. Türkiye Su Ürünleri Yetiştiricilik Üretici Fiyatları	19
Grafik 7. Türkiye Su Ürünleri Avcılık Üretici Fiyatları	20

HARİTA DİZİNİ

Harita 1. Yetiştiricilik Yapılan Önemli İller (2024)	13
--	----

EK TABLO DİZİNİ

Ek Tablo 1.Dünya Avcılık Miktarı	26
Ek Tablo 2. Dünya Yetiştiricilik Miktarı	26
Ek Tablo 3. Dünya Su Ürünleri İthalat Miktarı	27
Ek Tablo 4. Dünya Su Ürünleri İthalat Değeri	27
Ek Tablo 5. Dünya Su Ürünleri İhracat Miktarı	28
Ek Tablo 6. Dünya Su Ürünleri İhracat Değeri	28
Ek Tablo 7. Türkiye Su Ürünleri İthalat Miktarı	29
Ek Tablo 8. Türkiye Su Ürünleri İthalat Değeri	29
Ek Tablo 9. Türkiye Su Ürünleri İhracat Miktarı	30
Ek Tablo 10. Türkiye Su Ürünleri İhracat Değeri	30

1. GİRİŞ

Günümüzde, özellikle gelişmiş ülkelerde bireylerin beslenme alışkanlıklarında sağlıklı tercihlere yönelimi belirgin bir şekilde artmaktadır. Bu bağlamda, su ürünleri; zengin protein içeriği ve çoklu doymamış yağ asitleri sayesinde insan vücudunun temel besin ihtiyacını karşılamının yanı sıra, fizyolojik ve metabolik süreçler üzerindeki olumlu etkileriyle sağlıklı yaşamın vazgeçilmez unsurları arasında yer almaktadır.

Dünya genelinde hayvansal proteinin en büyük kaynaklarından biri olan su ürünleri sektörü, günümüzde tüm ülke ekonomilerine sürekli ve önemli bir katkı sağlamaktadır.

Su ürünleri üretimi, hem küresel ölçekte hem de Türkiye özelinde, gıda güvenliği, ekonomik kalkınma ve çevresel sürdürülebilirlik açısından stratejik bir öneme sahiptir. Dünya nüfusundaki artışın gıda talebini hızla yükseltmesi, doğal balıkçılık kaynaklarının sınırlı kapasitesi nedeniyle su ürünleri yetiştiriciliğini geleceğin temel gıda üretim sistemlerinden biri haline getirmektedir.

Türkiye'nin üç tarafının farklı özelliklere sahip denizlerle çevrili olması, balıkçılık potansiyelini önemli ölçüde artırmaktadır. Türkiye'nin toplam kıyı şeridi 8.333 km uzunluğundadır. Türkiye'de de tüm dünyada olduğu gibi su ürünleri üretimi, avcılık ve yetiştiricilik olmak üzere iki ana yöntemle gerçekleştirilmektedir. Türkiye denizlerinin sıcaklık ve tuzluluk açısından farklılıklar göstermesi, hem avcılık faaliyetlerine hem de bu denizlerde yetiştiriciliğe olanak tanımaktadır.

Yetiştiricilik açısından kritik öneme sahip iç sularımız arasında; yaklaşık 200 doğal göl, 300'den fazla baraj gölü, 750 civarında gölet ve 33 büyük akarsu bulunmaktadır. İç sularımız, sadece avcılık değil, yetiştiricilik potansiyeli açısından da büyük bir değer taşımaktadır. Türkiye'de ekonomik öneme sahip tür sayısı 100 civarındadır.

Bu rapor, dünya ve Türkiye'de avcılık ve yetiştiricilik yoluyla elde edilen su ürünleri üretimi ile dış ticaretin mevcut durumunu ve su ürünleri sektörünün genel görünümünü ortaya koymayı hedeflemektedir.

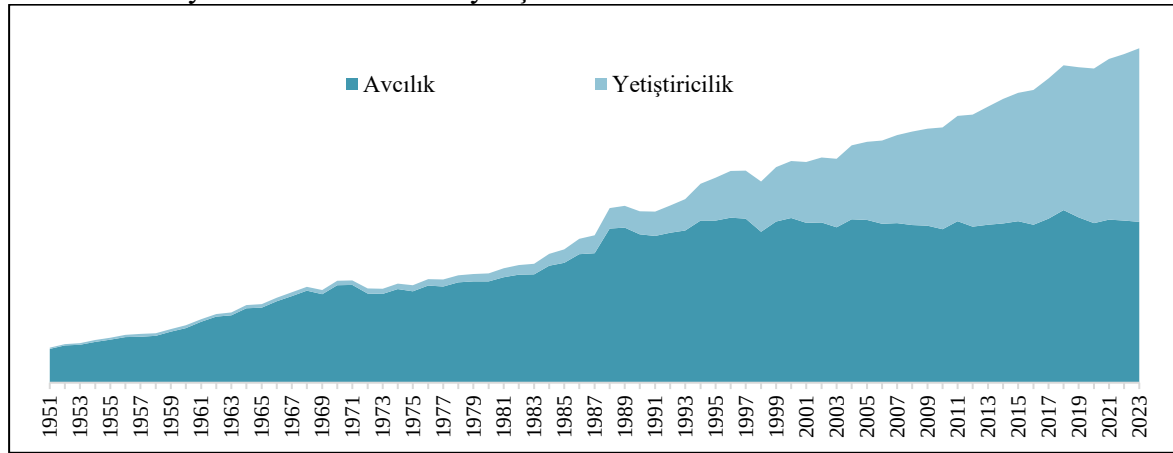
2. DÜNYADA DURUM

2.1. Dünya Su Ürünleri Üretimi

Su ürünleri sektörü, insan beslenmesindeki vazgeçilmez rolüyle küresel gıda güvenliği açısından önemi giderek artan stratejik bir alandır. Zengin protein içeriği, esansiyel amino asit profili, Omega-3 yağ asitleri ve çeşitli vitamin/mineraller sunan su ürünleri, dünya genelinde sağlıklı diyetlerin temelini oluşturmaktadır. Bu besinsel üstünlük, sektörün halk sağlığı ve yaşam kalitesinin

artırılmasında kilit bir aktör konumu taşımaktadır. Ayrıca, üretim bakımından da son yıllarda hızlı bir gelişim gösteren bu sektör, uluslararası ticarete giderek artan payı ile küresel ekonomide önemli bir itici güç olarak kendini göstermiştir. Balık ve balık ürünleri ihracatı, birçok ülkenin ekonomik kalkınmasında ve dış ticaret dengesinde kritik bir yer tutmaktadır.

Grafik 1. Dünya su ürünleri avcılık-yetiştiricilik üretim miktarı

Kaynak: FAO, 2025

Dünya toplam su ürünleri üretimi incelendiğinde, avcılık ve yetiştiricilik üretim miktarları arasındaki ilişkinin yıllar itibarıyla dikkat çekici bir değişim gösterdiği tespit edilmiştir. Grafik 1'de de net bir şekilde görüldüğü üzere, avcılık miktarının 1980'li yıllardan günümüze kadar büyük ölçüde yatay bir seyir izlediği gözlemlenmektedir.

Tablo 1'deki verilere göre, 2019 yılında 93,8 milyon ton olan avcılık üretimi, 2023 yılında 91,2 milyon tona gerileyerek, son beş yıllık dönemde kayda değer bir artış göstermemiş, hatta hafif bir düşüş eğiliminde olmuştur. Bu durum, doğal balıkçılık kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi ve avcılık potansiyelinin limitlerine ulaşmasıyla ilişkilendirilebilir.

Tablo 1. Dünya su ürünleri üretimi (ton)

Yıllar	Avcılık Miktarı	Yetiştiricilik Miktarı	Toplam Miktar
2019	93.839.290	85.100.922	178.940.213
2020	90.531.840	87.653.475	178.185.315
2021	92.540.237	91.165.047	183.705.285
2022	91.939.459	94.559.998	186.499.457
2023	91.244.760	98.516.975	189.761.734

Kaynak: FAO, 2025

Buna karşın, su ürünleri yetiştiriciliği sektörü, küresel gıda talebini karşılamada giderek daha merkezi bir rol üstlenmektedir. Su ürünleri yetiştiricilik miktarı 2019 yılından 2023 yılına kadar istikrarlı ve hızlı bir yükseliş trendi sergilemiştir. Bu kayda değer büyüme, Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)'nın 2024 "Dünya Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliğinin Durumu" raporuna göre, 2022 yılında kritik bir dönüm noktasına ulaşmıştır. Toplam su ürünleri üretimi 186,5 milyon ton ile yeni bir dünya rekoruna imza atarken, ilk defa yetiştiricilik yoluyla elde edilen su ürünleri miktarı avcılıktan elde edilen miktarın önüne

geçmiştir (Tablo 1). Bu tarihi değişim, global gıda güvenliğinde akuakültürün artan merkezi rolünü ve sürdürülebilir üretim kapasitesini vurgulamaktadır. 2023 yılında da yetiştiricilikteki bu ivme devam etmiş ve toplam üretim 189,8 milyon tona ulaşırken, yetiştiricilik miktarının (98,5 milyon ton) avcılık miktarını (91,2 milyon ton) geride bırakma farkını daha da açtığı görülmüştür. Bu veriler, küresel protein talebini karşılamada yetiştiricilik sektörünün vazgeçilmez bir çözüm haline geldiğini ve gelecekte de bu trendin devam edeceğini işaret etmektedir.

Tablo 2. Ülkelere göre dünya su ürünleri üretimi (ton)

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
Çin	62.242.310	62.846.808	64.159.579	65.919.405	68.418.003
Hindistan	13.386.400	13.265.638	14.394.560	15.716.918	17.420.999
Endonezya	12.768.489	11.988.890	12.666.234	12.878.220	13.341.613
Vietnam	7.799.686	8.173.609	8.276.370	8.559.777	8.785.365
Rusya	5.212.169	5.342.456	5.455.718	5.303.022	5.712.045
Bangladeş	4.384.219	4.503.371	4.621.228	4.758.731	4.914.715
ABD	5.322.245	4.712.860	4.766.880	4.611.259	4.602.978
Norveç	3.767.966	3.962.634	4.084.169	4.104.012	4.005.863
Şili	3.360.082	3.259.874	3.422.853	3.735.616	3.632.361
Peru	4.976.241	5.770.371	6.677.498	5.458.136	3.590.123
Diğer	55.720.405	54.358.805	55.180.196	55.454.361	55.337.669
Dünya	178.940.213	178.185.315	183.705.285	186.499.457	189.761.734

Kaynak: FAO, 2025

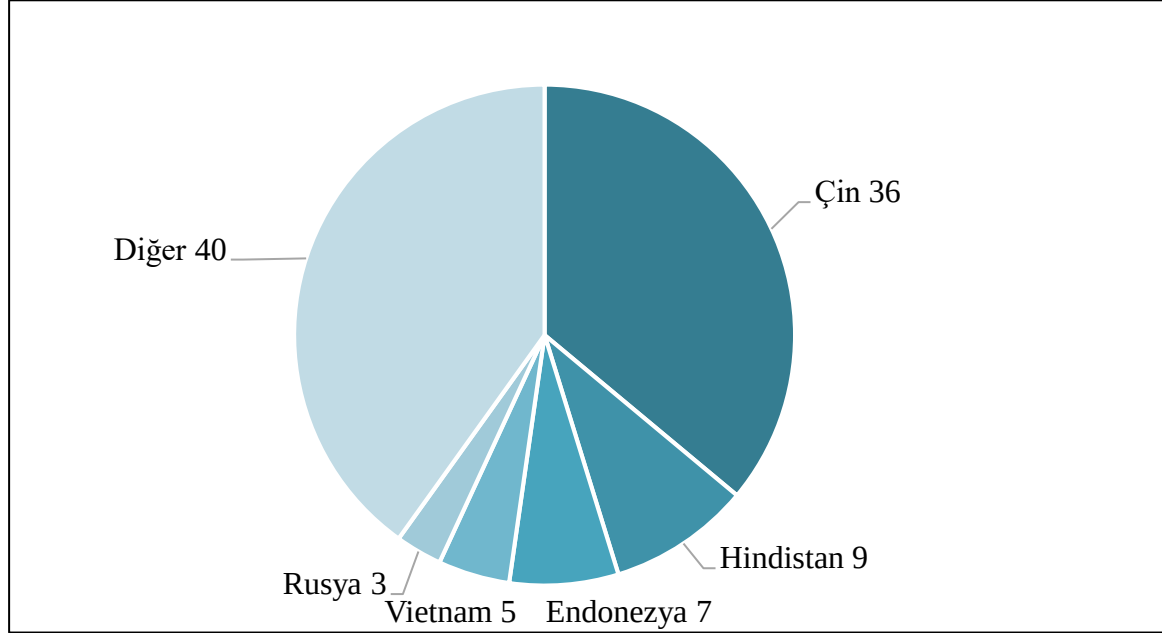
Su ürünleri sektöründe yaşanan teknik gelişmeler, son yıllarda dünya genelindeki üretimde kayda değer artışlara zemin hazırlamıştır. Bu büyüme, küresel gıda güvenliğine olan katkısını pekiştirirken, sektörün bölgesel ve uluslararası ekonomilerdeki kritik rolünü de gözler önüne sermektedir. Kıtalar bazında yapılan değerlendirmelerde, 2023 yılı itibarıyla dünya su ürünleri üretiminin yaklaşık

%67'sini tek başına karşılayan Asya ülkeleri, tartışmasız liderliğini sürdürmektedir. Bu devasa pay ile Asya, küresel su ürünleri tedarik zincirlerinin temelini oluştururken, Avrupa ve Amerika kıtaları da bu dinamik sektörün önemli takipçileri konumundadır. Asya'nın bu baskınlığı, hem geniş doğal su kaynakları hem de akuakültürdeki öncü yatırımları ve teknolojik üstünlüğü ile açıklanabilir. Su

ürünleri üretim sıralaması, ülkelerin gelir düzeyleri açısından analiz edildiğinde de dikkat çekici sonuçlar sunmaktadır. FAO 2024 raporuna göre, üst-orta gelirli ülkeler toplam üretimin %56'sını, düşük-orta gelirli ülkeler %26'sını, yüksek gelirli ülkeler %16'sını ve düşük gelirli ülkeler ise sadece

%2'sini gerçekleştirmiştir. Bu dağılım, su ürünleri sektörünün özellikle gelişmekte olan ve orta gelirli ekonomiler için stratejik bir büyüme alanı olduğunu, gıda üretimi ve ihracat potansiyellerine hayati katkılar sağladığını açıkça ortaya koymaktadır.

Grafik 2. Dünya su ürünleri üretiminin önemli ülkelere göre % dağılımı (2023, %)

Kaynak: FAO, 2025

Ülkeler bazında incelendiğinde Çin, su ürünleri üretiminde küresel bir güç olarak öne çıkmaktadır. Çin, son 10 yılda olduğu gibi bu alandaki liderliğini 2023 yılında da perçinlemiştir. Çin'i, sırasıyla Hindistan

Endonezya, Vietnam ve Rusya takip etmektedir. Bu ilk beş ülke, 2023 yılında dünya su ürünleri üretiminin %60'lık bir kısmını karşılayarak, global tedarikteki kilit rolünü bir kez daha kanıtlamıştır.

2.1.1. Dünya su ürünleri avcılığı

Küresel su ürünleri avcılığı, doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi ve teknolojik gelişmelerle şekillenmeye devam etmektedir. FAO 2025 yılı verilerine göre, dünya genelindeki avcılık üretiminin yaklaşık %50'si Asya kıtasında gerçekleşmekte olup, bu oran bölgenin denizel ve iç su kaynakları potansiyelini açıkça ortaya koymaktadır. Dünya avcılık üretim miktarları incelendiğinde, Çin'in bu alandaki küresel liderliği dikkat

çekmektedir. Çin, 2023 yılında avcılık üretimi ile toplam dünya avcılık üretiminin yaklaşık %14,5'ini tek başına karşılamıştır. Genel olarak avcılıktan elde edilen yıllık 90-92 milyon ton civarındaki su ürünleri miktarının %86 gibi büyük bir kısmı denizlerden sağlanmaktadır. Bu durum, okyanus ve denizlerin dünya popülasyonunun protein ihtiyacını karşılama potansiyelindeki merkezi rolünü vurgulamaktadır.

Tablo 3. Dünya su ürünleri avcılık üretimi (ton)

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
Çin	13.995.443	13.226.203	12.938.457	12.988.683	13.204.945
Endonezya	7.172.847	6.816.296	7.080.492	7.336.431	7.733.598
Hindistan	5.458.700	4.629.652	4.991.560	5.486.918	6.105.600
Rusya	4.974.449	5.072.094	5.160.239	4.983.489	5.385.506
ABD	4.826.413	4.264.625	4.305.671	4.133.175	4.147.344
Peru	4.814.962	5.626.542	6.526.680	5.317.205	3.485.041
Vietnam	3.440.531	3.506.057	3.540.250	3.456.798	3.417.238
Japonya	3.194.822	3.204.312	3.177.359	2.921.354	2.848.754
Norveç	2.315.041	2.472.558	2.419.303	2.442.493	2.356.016
Şili	1.975.375	1.773.978	1.996.337	2.227.040	2.144.912
Diğer	41.670.706	39.939.524	40.403.889	40.645.874	40.415.805
Dünya	93.839.290	90.531.840	92.540.237	91.939.459	91.244.760

Kaynak: FAO, 2025

2010 yılından bu yana denizlerde avcılığı en fazla yapılan türler arasında hamsi, mezgit ve orkinos gibi pelajik ve demersal balık türleri yer almaktadır (FAO, 2025). İç sulardan elde edilen avcılık miktarına bakıldığında uzun yıllardır avcılık üretim sıralamasında lider ülke yine

Çin olmuştur. Çin'in avcılık rakamları, hem denizlerde hem de iç su avcılığındaki genel dominasyonunu yansıtmaktadır. İç su avcılığı, özellikle Asya kıtasındaki büyük nehir ve göl sistemleri sayesinde bölgesel gıda güvenliği ve yerel ekonomiler için önemli bir kaynak sağlamaktadır.

2.1.2. Dünya su ürünleri yetiştiriciliği

Küresel gıda güvenliğinde stratejik bir rol oynayan su ürünleri yetiştiriciliği, son yıllarda üretimdeki payını ve çeşitliliğini hızla artırmıştır. 2023 yılında toplam 189,7 milyon ton olarak gerçekleşen dünya su ürünleri üretiminin %52'si, yetiştiricilik faaliyetlerinden elde edilmiştir (Tablo 4). Bu durum, akuakültürün doğal avcılık kaynaklarının sınırlılıklarına karşı küresel protein ihtiyacını karşılama kapasitesinde ne denli kritik bir konuma geldiğini göstermektedir. Yetiştiricilik yoluyla elde edilen bu üretimin %62'si denizlerden, %38'i ise iç sulardan karşılanmıştır. FAO'nun 2025 yılı verilerine bakıldığında, kıtalar bazında 2023 yılında Asya ülkeleri, küresel

yetiştiricilik yoluyla su ürünleri üretiminin %86'sını karşılayarak bu alandaki mutlak liderliğini bir kez daha kanıtlamıştır. Su ürünleri yetiştiriciliği, son yıllarda tüm kıtaların çoğunda önemli artışlar göstermiş; özellikle Afrika ve Asya'da son 20 yılda üretim neredeyse iki katına çıkarak kayda değer bir büyüme kaydetmiştir. Çin, dünya su ürünleri yetiştiriciliği üretiminin en baskın aktörüdür. 2023 yılında 55 milyon tonluk üretimiyle, dünya toplam yetiştiricilik üretiminin yaklaşık %56'sını tek başına karşılamaktadır. Bu oran, Çin'in akuakültür teknolojileri ve üretim kapasitesindeki benzersiz konumunu vurgulamaktadır.

Tablo 4. Dünya su ürünleri yetiştiricilik üretimi (ton)

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
Çin	48.246.867	49.620.605	51.221.122	52.930.722	55.213.058
Hindistan	7.927.700	8.635.986	9.403.000	10.230.000	11.315.399
Endonezya	5.595.642	5.172.594	5.585.742	5.541.789	5.608.015
Vietnam	4.359.155	4.667.552	4.736.120	5.102.979	5.368.126
Bangladeş	2.488.600	2.583.866	2.638.745	2.731.070	2.852.047
Norveç	1.452.926	1.490.076	1.664.866	1.661.520	1.649.847
Mısır	1.641.949	1.591.896	1.576.189	1.552.430	1.552.430
Şili	1.384.707	1.485.896	1.426.516	1.508.576	1.487.449
Myanmar	695.790	774.529	904.036	1.122.948	1.233.988
Diğer	10.225.399	10.485.662	10.841.355	10.980.886	11.039.615
Dünya	85.100.922	87.653.475	91.165.047	94.559.998	98.516.975

Kaynak: FAO, 2025

Dünya genelinde en fazla yetiştiriciliği yapılan balık türü sazan ve yayın balığı olurken, akuakültürde yetiştirilen diğer ana türler ise sırasıyla algler, yumuşakçalar ve

kabuklulardır. Bu çeşitlilik, yetiştiricilik sektörünün sadece balık değil, aynı zamanda diğer değerli su ürünlerini de kapsayan geniş bir portföye sahip olduğunu göstermektedir.

2.2. Tüketim

Dünya genelinde kişi başına düşen su ürünleri tüketimi, 2023 yılında tahmini 21 kg olarak belirlenmiştir. Su ürünleri, özellikle deniz balıkları, tatlı su balıkları, kabuklular (karides, istiridye, midye) ve yumuşakçalar (ahtapot, kalamar) gibi gıdalar, birçok kültürde önemli besin kaynağıdır. Su ürünleri avcılığı ve yetiştiriciliği, sadece doğrudan insan tüketimi için değil, aynı zamanda balık unu ve balık yağı üretimi gibi endüstriyel kullanımlar ile süs balıkçılığı, yem, ilaç hammaddesi ve diğer hayvansal yem gibi gıda dışı çeşitli amaçlar için de kritik bir kaynak sağlamaktadır. Yıllar içinde, toplam su ürünleri üretiminin giderek daha büyük bir oranı doğrudan insan tüketimine yönlendirilmiştir. 2023 yılında, toplam su ürünleri üretiminin yaklaşık %90'ı doğrudan gıda olarak kullanılırken (1961'de bu oran %71 idi), %9'u balık unu ve balık yağı üretimine, kalan %2'si ise diğer gıda dışı kullanımlara ayrılmıştır. İnsan tüketimine sunulan su ürünlerinin %43'ü taze, %35'i dondurulmuş, %12'si konserve, hazırlanmış veya işlenmiş ve %10'u ise

kurutulmuş, tuzlanmış veya tütsülenmiş gibi kurlenmiş formlarda değerlendirilmiştir.

Global ölçekte su ürünleri tüketimi, son on yıllarda önemli bir ivme kazanmıştır. 1961'de 28 milyon ton olan toplam tüketim, en güncel kapsamlı verilerin bulunduğu 2021 yılında 163 milyon tona ulaşmıştır. Su ürünleri tüketimindeki bu genel artışa rağmen, tüketilen miktar ve ürün çeşitliliği açısından farklı bölgeler ve ülkeler arasında belirgin eşitsizlikler gözlemlenmektedir. En kalabalık kıta ve aynı zamanda en büyük üretici konumundaki Asya, 2021 yılında küresel su ürünleri tüketiminin üçte ikisinden fazlasını gerçekleştirirken, Okyanusya %1'lik pay ile en düşük tüketim oranına sahip olmuştur. Kişi başına düşen su ürünleri tüketimi, tüm kıtalarda artış göstermesine karşın, kıtalar arası önemli farklılıklar devam etmektedir. 2021 yılında kişi başına en yüksek tüketim Asya'da (24,7 kg) kaydedilmiş; bu kıtayı Avrupa (21,9 kg), Okyanusya (21,6 kg), Amerika (15,3 kg) ve Afrika (9,2 kg) izlemiştir (FAO, 2025).

2.3. Ticaret

Dünyada 2023 yılında su ürünleri ticareti, 185 milyar dolara ulaşmıştır. Su ürünleri ticareti 230'dan fazla ülkenin katılımı ile oldukça yaygın bir ağa sahiptir. Su ürünleri ticaret değeri toplam tarımsal ticaret miktarının %9,1'ini, küresel ticaretin %1'ini oluşturmaktadır. En çok ticareti yapılan ürünlerin %65'ini yüzgeçli balıklar, %23'ünü kabuklular ve %11'ini yumuşakçalar oluşturmaktadır. Ekonomik değere sahip ürünlerin ticaretindeki sıralama ise somon (%20), karides (%17), morina ve mezigit (%9) şeklinde gerçekleşmiştir. Bu ürünler, özellikle yüksek talep gören ve değerli deniz ürünleri olarak birçok ülkenin

dış ticaretinde önemli bir pay sahibidir. Su ürünleri ithalat ve ihracatında rekabetin yüksek olduğu pazarlarda, ticaret hacmi her yıl önemli ölçüde artmaktadır. Bunun nedeni ekonomik değeri yüksek türlerin işlenmesi ile katma değer kazanarak ticarete konu olmasıdır. Su ürünleri ticaretinin ekonomik koşullara oldukça duyarlı olması, ekonomik durgunluk dönemlerinde ticarete meydana gelen daralmanın sebebi olarak açıklanmaktadır. Ayrıca jeopolitik değişimler, döviz kurlarındaki istikrarsızlık, lojistik maliyetlerin değişmesi ve salgın hastalıklar kısa vadede bile su ürünleri ticaretini etkilemiştir (FAO, 2024).

2.3.1. İhracat

Küresel su ürünleri ticareti, son yıllarda önemli bir dinamizm sergilemekte olup, uluslararası pazarlarda stratejik bir konum kazanmıştır. Özellikle Avrupa ve Kuzey Amerika gibi yüksek gelirli ülkelerin işlenmiş su ürünlerine yönelik artan talebi, ticaretteki bu hareketliliği besleyen temel unsurlardandır. Teknolojik gelişmeler, özellikle soğuk zincir lojistiğindeki ilerlemeler, su ürünlerinin taze olarak uzak pazarlara ihraç edilmesini kolaylaştırmış ve bu gelişen imkanlar, ihracatçı ülkelerin

hacimlerini önemli ölçüde artırmıştır. Çin, 2002 yılından itibaren dünya su ürünleri ihracatında tartışmasız liderliğini sürdürmektedir. 2023 yılında 3.716.598 tonluk ihracat hacmiyle, toplam uluslararası su ürünleri ihracatının yaklaşık %9'unu tek başına gerçekleştirmektedir. Çin'in ihracat portföyünde en büyük rolü, katma değeri yüksek işlenmiş balık ürünleri almaktadır ki bu durum ülkenin sadece üretici değil, aynı zamanda önemli bir işleyici olduğunu da göstermektedir.

Tablo 5. Dünya su ürünleri ihracatı (ton)

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
Çin	4.174.873	3.725.798	3.707.268	3.680.688	3.716.598
Norveç	2.652.554	2.705.848	3.096.447	2.945.034	2.840.261
Vietnam	2.096.997	1.962.967	2.112.168	2.541.602	2.412.096
Rusya	2.187.977	2.342.836	1.991.607	2.039.855	2.294.721
Hindistan	1.366.815	1.140.808	1.363.598	1.619.552	1.906.097
Ekvador	1.100.136	1.152.732	1.395.144	1.624.758	1.659.744
Şili	1.298.818	1.494.351	1.430.713	1.525.262	1.636.487
Hollanda	1.418.302	1.373.894	1.420.794	1.481.915	1.392.109
ABD	1.514.650	1.260.440	1.283.837	1.244.363	1.280.890
Tayland	1.393.158	1.483.017	1.355.899	1.366.345	1.270.643
Diğer	22.242.249	21.400.493	22.367.962	21.743.944	20.684.484
Dünya	41.446.529	40.043.184	41.525.437	41.813.317	41.094.131

Kaynak: FAO, 2025

Çin'i takiben, Norveç dünya su ürünleri ihracatında öne çıkan bir diğer kilit oyuncudur. 2023 yılında 2,8 milyon ton ihracat hacmiyle toplam ihracat oranının yaklaşık %6,9'luk kısmını karşılayan Norveç, özellikle somon balığı ihracatında dünya lideri konumundadır. Norveç'in coğrafi üstünlüğü olan, soğuk su balıkçılığındaki uzmanlığı ve sürdürülebilir akuakültür uygulamaları, bu liderliğin temelini oluşturmaktadır. Vietnam ise özellikle karides ihracatında küresel pazarda önemli bir yer tutmaktadır. 2023 yılında 2,4 milyon tonluk ihracat değeriyle toplam

payın yaklaşık %5,9'unu oluşturan Vietnam, bu alandaki uzmanlığı ve rekabetçi yapısıyla dikkat çekmektedir. Tablo 5'te yer alan diğer önemli ihracatçı ülkeler arasında Rusya, Hindistan, Ekvador ve Şili bulunmaktadır. Bu ülkeler, farklı ürün gruplarında ve coğrafyalarda küresel su ürünleri ticaretine önemli katkılar sağlamaktadır. 2019'da 41,4 milyon ton olan toplam dünya su ürünleri ihracatının 2023'te 41,1 milyon tona gerilemesi, global ticaretteki bazı dalgalanmaları işaret etse de, sektörün küresel ekonomideki stratejik yerini koruduğunu göstermektedir.

2.3.2. İthalat

Küresel su ürünleri ithalatı, dünya genelinde gıda güvenliğinin sağlanması, tüketici taleplerinin karşılanması ve uluslararası ticaretin gelişimi açısından kritik bir öneme sahiptir. Dünyada yıllık 40 milyon ton civarında gerçekleşen su ürünleri ithalatının değeri, 184 milyar dolarlık devasa bir hacme ulaşmaktadır. Bu durum, su ürünlerinin global ekonomideki stratejik yerini ve ticari değerini açıkça ortaya koymaktadır. Tablo 6'da gösterilen canlı ağırlık bazındaki ithalat verilerine göre, Çin 2023 yılında da

6.407.730 ton ile liderliğini güçlendirmiştir. Çin'in bu büyük ithalat hacmi, ülkenin global tedarik zincirindeki merkezi konumunu yansıtmaktadır. Ancak Çin, ithal ettiği ürünlerin büyük bir kısmını doğrudan iç tüketimde kullanmamakta, daha çok işleyip katma değerli ürünler haline getirerek yeniden ihraç etmektedir. Bu durum, Çin'in uluslararası su ürünleri ticaretindeki rolünü, ürün işleme ihracat merkezi olarak da pekiştirmektedir.

Tablo 6. Dünya su ürünleri ithalatı (ton)

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
Çin	5.984.437	5.390.844	5.423.019	6.134.477	6.407.730
ABD	2.810.701	2.893.124	3.256.355	3.309.434	3.050.016
Japonya	2.405.004	2.197.932	2.152.012	2.171.710	2.100.412
Tayland	1.989.196	2.154.533	2.103.312	2.153.475	1.925.493
İspanya	1.809.786	1.698.164	1.799.954	1.808.386	1.741.438
Kore	1.507.651	1.509.752	1.633.330	1.696.566	1.421.737
Danimarka	1.358.001	1.296.794	1.327.857	1.222.770	1.282.307
Fransa	1.166.508	1.138.619	1.272.161	1.272.397	1.168.935
Hollanda	1.069.314	1.109.298	1.171.026	1.157.084	1.159.710
İtalya	1.106.102	1.027.817	1.133.334	1.122.268	1.110.761
Diğer	19.205.814	18.976.181	19.350.839	19.595.132	19.091.054
Dünya	40.412.515	39.393.057	40.623.199	41.643.701	40.459.594

Kaynak: FAO, 2025

Su ürünleri ithal eden en büyük pazar değeri açısından bakıldığında ise, toplam ithalat değerinin %15'ine denk gelen 27 milyar dolar ile Amerika Birleşik Devletleri öne çıkmaktadır (Ek Tablo 6). Tablo 6'daki tonaj bazındaki sıralamada 2023 yılında 3.050.016 ton ile ikinci sırada yer alması da, ABD'nin hem hacim hem de değer olarak önemli bir ithalatçı olduğunu göstermektedir. Su ürünlerinin dünya genelinde ithalatının büyük bir kısmını işlenmiş su ürünleri oluşturmaktadır. Özellikle işlenmiş deniz ürünlerine olan talep oldukça yüksektir. Somon, karides ve ton balığı gibi ürünler, uluslararası pazarlarda en çok ithal edilen su ürünleri

arasında yer almaktadır. İthalat süreçleri, gelişmiş ülkelerde sürdürülebilirlik sertifikaları ve yüksek kalite standartları gibi faktörlerle şekillenmekte, bu da tedarik zincirlerinin şeffaflığını ve güvenilirliğini artırmaktadır. Ülkeler sıralamasında ithalat miktarlarının, ithalat değerlerinden farklılık göstermesi, ülkelerin tüketim tercihlerinde, türlerin sahip olduğu ekonomik değerden kaynaklanan fiyat farklılıklarından ve işleme düzeyinden kaynaklanmaktadır. Bu durum, su ürünleri piyasasının yalnızca hacim değil, aynı zamanda ürünün türü, işlenme şekli ve pazar değeri gibi unsurlarla da yönlendirildiğini ortaya koymaktadır.

2.4. Dünya Su Ürünleri Fiyatları

1990 yılından bu yana uluslararası balıkçılık ve su ürünleri piyasalarındaki aylık fiyat değişikliklerini takip ederek küresel pazar eğilimlerine ilişkin bilgileri FAO Balık Fiyat Endeksi (FPI) sunmaktadır. Pelajik balık

(ton balığı hariç), somon, karides, ton balığı ve beyaz balık olmak üzere beş temel tür grubunda ortalama 15 farklı fiyat serisini içeren endeks, 2014-2016 baz dönemindeki ihracat değerlerine göre ağırlıklandırılmıştır.

Tablo 7. Dünya balık fiyat endeksi

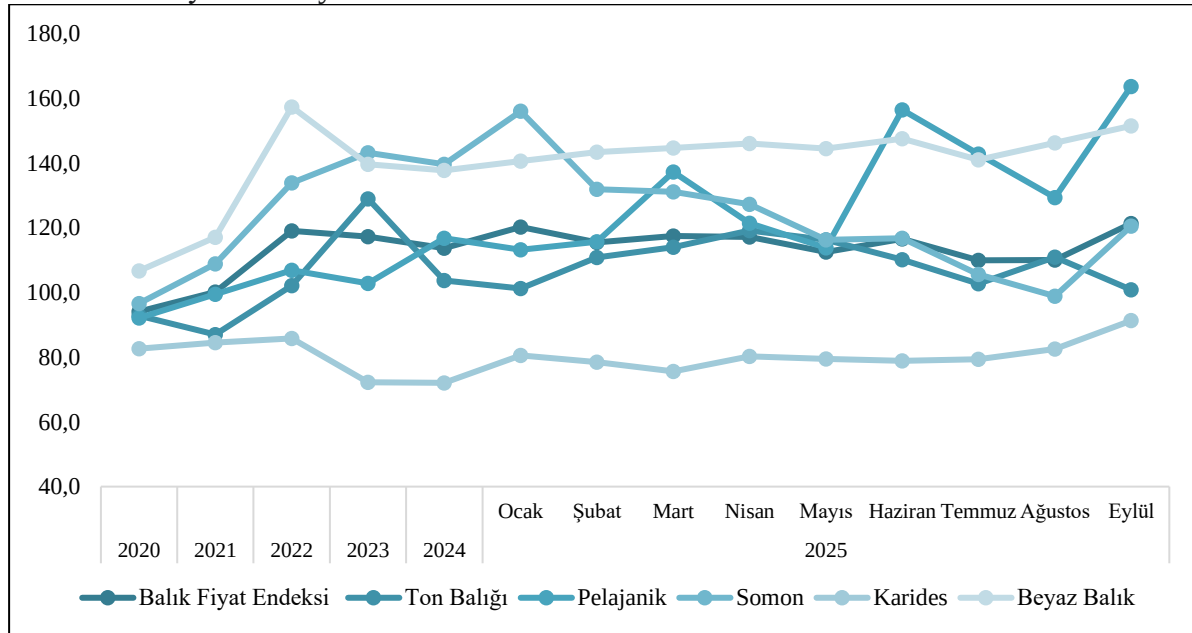
Yıllar	Balık Fiyat Endeksi	Ton Balığı	Pelajik	Somon	Karides	Beyaz Balık
2000	68,0	47,8	44,1	64,3	92,0	69,0
2005	78,9	63,2	76,9	70,2	92,1	85,2
2010	92,7	87,4	84,6	96,9	83,9	103,4
2015	91,7	91,2	98,6	84,1	92,3	97,3
2020	94,1	92,8	92,1	96,6	82,7	106,7
2021	100,1	87,0	99,5	108,9	84,5	117,1
2022	119,0	102,2	106,9	133,9	85,8	157,4
2023	117,3	129,0	102,9	143,2	72,3	139,6
2024	113,7	103,7	116,7	139,6	72,1	137,7
2025 Ocak	120,2	101,2	113,2	156,0	80,6	140,6
Şubat	115,5	110,8	115,7	131,9	78,5	143,4
Mart	117,5	114,0	137,2	131,1	75,6	144,7
Nisan	117,2	119,1	121,4	127,3	80,3	146,1
Mayıs	112,5	116,3	113,8	116,3	79,5	144,5
Haziran	116,6	110,1	156,4	116,8	78,9	147,5
Temmuz	109,9	102,7	142,8	105,6	79,4	141,0
Ağustos	110,0	110,9	129,3	98,9	82,5	146,3
Eylül	121,3	100,8	163,7	120,5	91,3	151,5

Kaynak: FPI, 2025

Su ürünleri piyasalarında fiyat dinamiklerinin, global tedarik zincirleri ve tüketici talepleri doğrultusunda önemli dalgalanmalar gösterdiğini ortaya koyan Endeks, Eylül 2025'te, Ağustos 2025'e kıyasla %10,3'lük keskin bir artışla 121,3 puana yükseldiğini açıklamıştır. Bu yükselişte, pelajik balık (ton balığı hariç) fiyatlarında %26,6, somonda %21,9, karideste %10,7 ve beyaz balıkta %3,5'lik

artışlar etkili olurken, ton balığı fiyatları aynı dönemde %9,2 oranında düşüş kaydetmiştir. Yıllık bazda değerlendirildiğinde ise, endeks Eylül 2024'e göre %13,1 daha yüksek bir seviyede seyretmiştir. Bu yıllık artışta pelajik balık (ton balığı hariç) fiyatları %32,3, karides %24,2, somon %10,4 ve beyaz balık %9,0 oranında yükselirken, ton balığı fiyatları Eylül 2025'te Eylül 2024'e kıyasla %3,8'lik bir düşüş yaşamıştır.

Grafik 3. Dünya balık fiyat endeksi

Kaynak: FPI, 2025

Daha geniş bir perspektiften yıllık trendlere bakıldığında, FPI, 2022 yılında 119 puanla rekor bir seviyeye ulaşmıştır. Bu rekorun ardından 2023'te 117 puana ılımlı bir düşüş gözlemlenirken, 2024 yılında endeks ortalama 114 puan olarak gerçekleşmiş ve yıl sonuna doğru bir toparlanma emareleri göstermiştir. 2025 yılının ilk dokuz aylık

döneminde ise endeks ortalama 116 puan olarak kaydedilmiş olup, bu durum 2024 yılına kıyasla bir yükseliş eğilimine işaret etmektedir. Bu dalgalanmalar, küresel pazar koşulları, stok durumları ve ekonomik faktörlerin su ürünleri fiyatları üzerindeki karmaşık etkileşimini açıkça ortaya koymaktadır.

3. TÜRKİYE'DE DURUM

3.1. Türkiye Su Ürünleri Üretimi

Türkiye'nin su ürünleri sektörü, stratejik coğrafi konumu ve zengin su kaynaklarıyla küresel ölçekte dikkat çeken bir potansiyele sahiptir. Bu dinamik sektör, hem geleneksel deniz avcılığı hem de modern su ürünleri yetiştiriciliği alanında önemli değişimler ve büyüme trendleri sergilemektedir. Özellikle sürdürülebilirlik ve ihracat odaklı stratejilerle, sektörün gelecekteki rolü daha da belirginleşmektedir. Türkiye İstatistik

Kurumu (TÜİK) verileri, Türkiye'nin su ürünleri üretiminde kayda değer bir ivme yakaladığını ortaya koymaktadır. 2014 yılında 537 bin ton olan toplam üretim, 2023'te 1 milyon tona ulaşarak bir zirve yapmıştır. Bu, yaklaşık on yıllık süreçte %87'lik bir büyüme anlamına gelmektedir. Ancak 2024 yılında 933.194 tona gerileme yaşanması, sektördeki dalgalanmaları ve dış etkenlere karşı hassasiyetini göstermektedir.

Tablo 8. Türkiye su ürünleri üretim miktarı (ton)

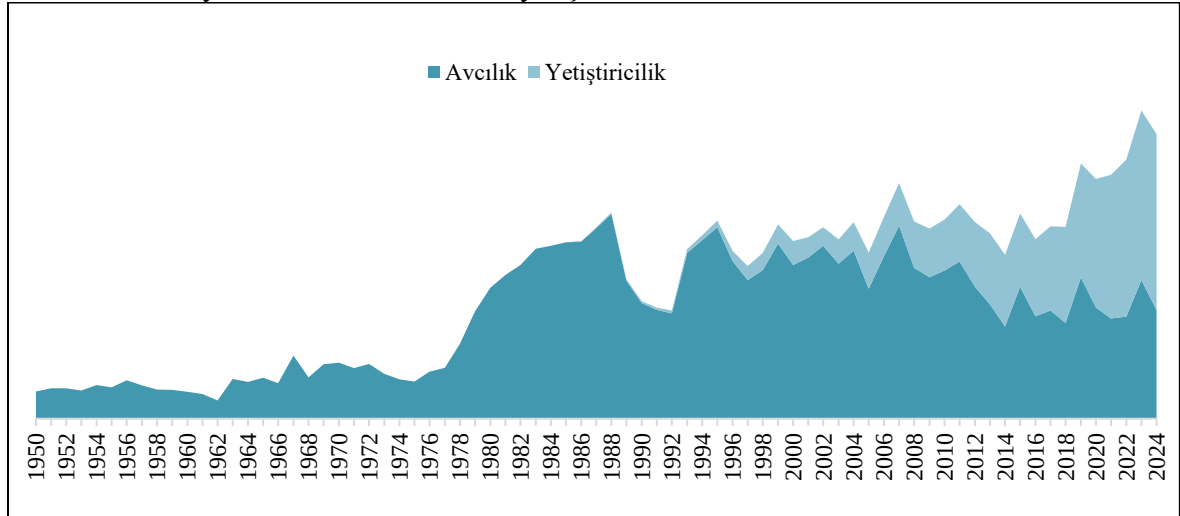
Yıllar	Avcılık	Yetiştiricilik	Toplam
2014	302.212	235.133	537.345
2015	431.907	240.334	672.241
2016	335.320	253.395	588.715
2017	354.318	276.502	630.820
2018	314.094	314.537	628.631
2019	463.168	373.356	836.524
2020	364.400	421.411	785.811
2021	328.165	471.686	799.851
2022	335.003	514.805	849.808
2023	454.059	553.862	1.007.920
2024	356.069	577.124	933.194

Kaynak: TÜİK, 2025a

Türkiye'de su ürünleri üretimi 2024 yılında bir önceki yıla göre %7,6 oranında azalarak 933 bin ton olarak gerçekleşmiştir.

Su ürünleri avcılığı ise bir önceki yıla göre %22 oranında azalırken, yetiştiricilik ise %4 artmıştır.

Grafik 4. Türkiye su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik üretim miktarları

Kaynak: TÜİK, 2025a

3.1.1. Türkiye su ürünleri yetiştiriciliği

Su ürünleri yetiştiriciliği, Türkiye'nin son yıllarda büyük bir atılım yaptığı alanlardan biridir. 2023 yılında Türkiye'de su ürünleri üretiminin %55'ini yetiştiricilik üretimi oluşturmaktadır. Yetiştiricilik üretiminin %72'si denizlerde, %28'i iç sularda gerçekleşmiştir. Deniz balıklarından levrek,

çipura, tatlı su balıklarından ise alabalık yaygın olarak yetiştirilmektedir. Türkiye 2023 yılı su ürünleri üretimiyle, Avrupa ülkeleri sıralamasında %52,6'lık payla birinci sırada, dünya genelinde ise onyedinci sıradadır (FAO, 2025).

Tablo 9. Türkiye su ürünleri yetiştiriciliği miktarı (ton)

Yıllar	Denizlerde Yetiştiricilik	İç sularda Yetiştiricilik	Toplam
2014	126.894	108.239	235.133
2015	138.879	101.455	240.334
2016	151.794	101.601	253.395
2017	172.492	104.010	276.502
2018	209.370	105.167	314.537
2019	256.930	116.426	373.356
2020	293.175	128.236	421.411
2021	335.644	136.042	471.686
2022	368.742	146.063	514.805
2023	399.529	156.758	556.287
2024	405.742	171.382	577.124

Kaynak: TÜİK, 2025a

Su ürünleri yetiştiriciliği sektörü, geleceğin üretim modeli olarak ön plana çıkmakta ve kesintisiz bir büyüme sergilemektedir. 2014 yılında 235 bin ton olan yetiştiricilik, 2024 yılında 577 bin tona ulaşarak avcılık üretimini önemli ölçüde geride bırakmıştır. 2023'ten 2024'e %4,2'lik bir artışla bu alan,

toplam üretimdeki en büyük ve en istikrarlı büyüme dinamiğini oluşturmaktadır. Bu durum, yetiştiriciliğin sürdürülebilir gıda arzı ve ekonomik katma değer açısından taşıdığı kritik önemi bir kez daha kanıtlamaktadır.

Tablo 10. İllere göre su ürünleri yetiştiriciliği (ton)

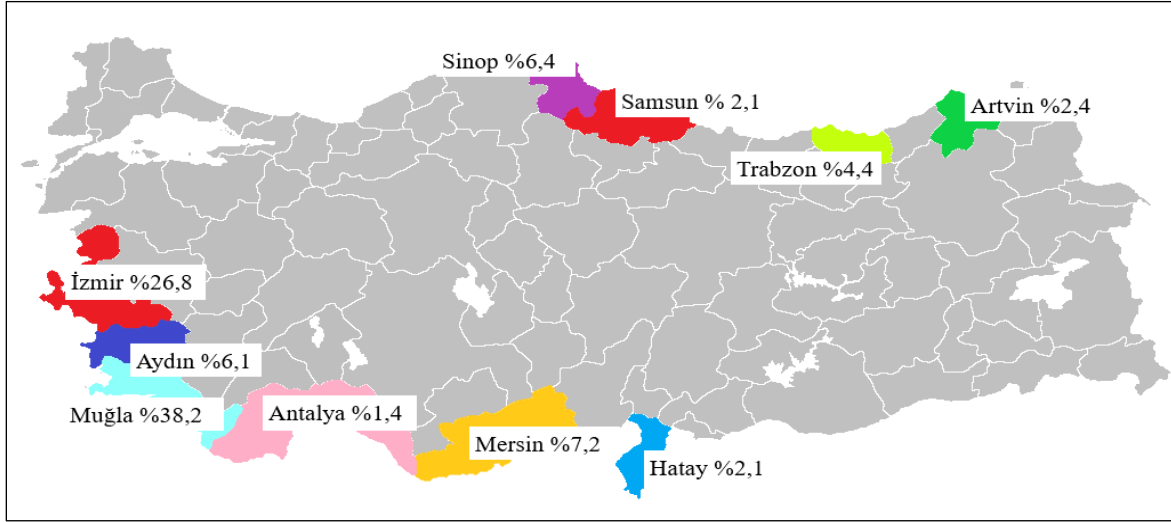
İller	2020	2021	2022	2023	2024
Muğla	141.459	144.295	144.295	176.108	152.954
İzmir	99.640	111.457	111.457	106.996	115.598
Elazığ	23.000	26.500	26.500	39.195	42.050
Aydın	23.571	30.238	30.238	29.007	38.180
Mersin	19.418	26.299	26.299	28.927	36.229
Sinop	4.694	7.405	7.405	25.869	21.195
Trabzon	8.315	11.040	11.040	18.259	19.981
Artvin	6.638	7.212	7.212	14.752	18.246
Samsun	12.569	14.721	14.721	13.269	13.674
Kahramanmaraş	5.259	5.314	5.314	8.405	13.197
Diğer	76.848	87.205	130.324	95.500	105.820
Toplam	421.411	471.686	514.805	556.287	577.124

Kaynak: TÜİK, 2025a

Türkiye su ürünleri yetiştiriciliği sektörü, iller bazında önemli bölgesel farklılıklar ve gelişim dinamikleri sergilemektedir. Tablo 10, 2020-2024 yılları arasında belirli illerdeki su ürünleri yetiştiricilik üretim miktarlarını ve bu dönemdeki değişimleri ortaya koymaktadır. Sektörün lokomotif

illerinden biri olan Muğla, 2020 yılında 141.459 ton ile en yüksek üretimi gerçekleştirmiştir. 2023 yılında 176.108 tona ulaşarak zirve yapmış, ancak 2024 yılında 152.954 tona gerilemiştir. Bu düşüşe rağmen Muğla, toplam üretimdeki lider konumunu korumaktadır.

Harita 1. Yetiştiricilik yapılan önemli iller (2024)

Kaynak: TÜİK, 2025a

Denizlerde yetiştiricilik yapılan iller incelendiğinde Karadeniz Bölgesi'nde Sinop ve Artvin, özellikle son yıllarda hızlı bir gelişim göstermiştir. Sinop, 2020'de 4.694 ton iken 2023'te 25.869 tona ulaşmış, 2024'te bir miktar düşüşle 21.195 tonda kalmıştır. Artvin ise 2020'de 6.638 tondan 2024'te 18.246 tona yükselerek istikrarlı bir büyüme sergilemiştir. Türkiye'de iç sularda su

ürünleri yetiştiriciliğinde öne çıkan Elazığ, 2020'de 23.000 ton olan üretimini 2024'te 42.050 tona çıkararak önemli bir artış kaydetmiştir. Bu performans, iç su kaynaklarının etkin kullanımının bir göstergesidir. İç sularda üretim yapan işletmelerin yapısı genellikle küçük ve orta ölçekli olmakla birlikte genelinde yetiştiriciliği yapılan tür alabalıktır.

Tablo 11. Türlerine göre su ürünleri yetiştiricilik üretim miktarı (ton)

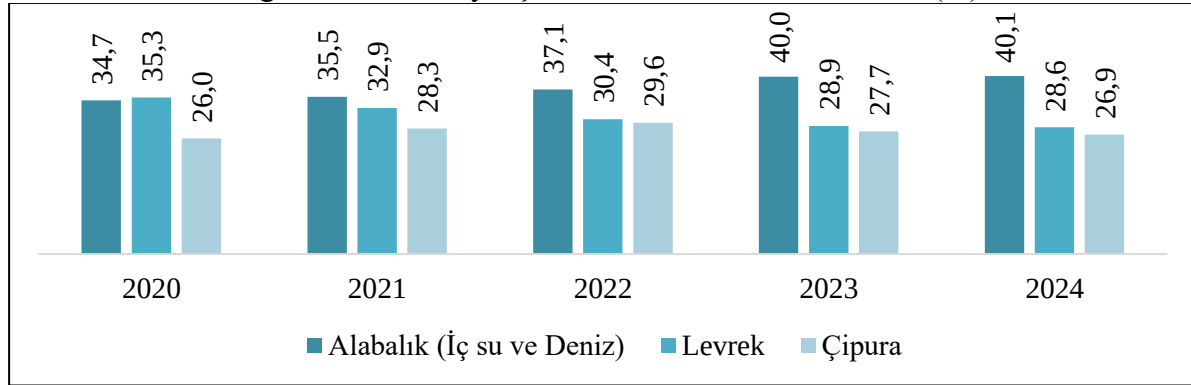
Türler	2020	2021	2022	2023	2024
Levrek	137.419	148.907	155.151	156.602	160.802
Alabalık (İçsu)	116.053	127.905	135.732	145.649	156.431
Çipura	99.730	109.749	133.476	152.469	154.011
Alabalık (Deniz)	9.411	18.182	31.509	45.454	66.055
Midye	4.168	4.037	4.585	5.469	8.738
Granyöz (Sarıağız)	3.375	7.428	5.913	4.771	6.149
Orkinos	2.327	4.338	4.952	3.879	3.674
Diğer	873	865	368	512	427
Toplam	373.356	421.411	471.686	514.805	556.287

Kaynak: TÜİK, 2025a

Türkiye su ürünleri yetiştiriciliği sektörü, zengin tür çeşitliliği ile hem iç hem de dış pazarda önemli bir konumdadır. Veriler, yetiştiricilik faaliyetlerinin ana hatlarını belirleyen türlerin dağılımını ve yıllara göre değişimini net bir şekilde ortaya koymaktadır. 2024 yılı itibarıyla Türkiye'de su ürünleri yetiştiriciliğinde levrek, alabalık ve çipura, toplam üretimin yaklaşık %85'ini oluşturmaktadır. Özellikle deniz alabalığındaki (Türk somonu) hızlı yükseliş, sektörün ihracat odaklı büyüme

stratejilerinin bir yansımasıdır. Bu türler, Avrupa ve Asya pazarlarında güçlü bir yer edinmiş olup, Türkiye'nin su ürünleri sektörünün uluslararası rekabet gücünü artırmaktadır. Sektör, tür çeşitliliğini korurken, yüksek katma değerli ürünlerin üretimini ve pazar payını artırmaya yönelik stratejilerle büyümesini sürdürmektedir. Tür bazında dünya yetiştiricilik üretimine bakıldığında 2023 yılında çipura, levrek ve alabalıkta Türkiye birinci sırada yer almaktadır (FAO, 2025).

Grafik 5. Türlerine göre su ürünleri yetiştiricilik üretim miktarı oranları (%)

Kaynak: TÜİK, 2025a

3.1.2. Türkiye su ürünleri avcılığı

Türkiye su ürünleri avcılığı sektörü, ülkenin stratejik coğrafi konumu ve zengin su kaynakları sayesinde balıkçılık ekonomisinin temel taşlarından birini oluşturmaktadır. Üç tarafı denizlerle çevrili olan Türkiye, aynı zamanda geniş iç su

kaynaklarına da ev sahipliği yaparak su ürünleri avcılığı için büyük ve çeşitlilik arz eden bir potansiyel sunmaktadır. Ancak avcılık miktarları yıllara göre önemli dalgalanmalar göstermektedir.

Tablo 12. Su ürünleri avcılık miktarı (ton)

Yıllar	Deniz	İç su	Toplam
2014	266.078	36.134	302.212
2015	397.731	34.176	431.907
2016	301.464	33.856	335.320
2017	322.173	32.145	354.318
2018	283.955	30.139	314.094
2019	431.572	31.596	463.168
2020	331.281	33.119	364.400
2021	295.025	33.140	328.165
2022	301.747	33.256	335.003
2023	420.527	33.532	454.059
2024	322.462	33.607	356.069

Kaynak: TÜİK, 2025a

Tablo 12'deki verilere göre, toplam su ürünleri avcılığı miktarı 2014 yılında 302.212 ton iken, 2023 yılında 454.059 tona ulaştığı kaydetmiştir. Bu, yaklaşık on yıllık süreçte avcılık üretiminde kayda değer bir artışı işaret etmektedir. Ancak, 2024 yılında toplam avcılık miktarının 356.069 tona gerilemesi, avcılık sektörünün doğal faktörlere, iklim değişikliklerine, avlanma kotalarına ve çevresel koşullara olan hassasiyetini açıkça ortaya koymaktadır. Deniz avcılığı, Türkiye'deki toplam su ürünleri avcılığının çoğunluğunu oluşturmaktadır. 2023 yılında toplam avcılığın %92,6'sı (420.527 ton) denizlerden sağlanmıştır. Bu oran, denizlerin avcılık

potansiyeli açısından ne denli kritik olduğunu net bir şekilde göstermektedir. Deniz avcılığı, 2014'teki 266.078 tondan 2023'teki 420.527 tona yükselmiş, ancak 2024'te 322.462 tona düşerek bir önceki yıla göre %23,3'lük kayda değer bir azalma yaşamıştır. İç su avcılığı ise yıllara göre daha istikrarlı, ancak daha düşük hacimli bir seyir izlemektedir. İç su avcılığının toplam avcılık içindeki payı, deniz avcılığına kıyasla oldukça düşük olup, 2024 itibarıyla yaklaşık %9,4 seviyesindedir. İç su avcılığı miktarlarındaki bu göreceli istikrar, akarsu ve göl ekosistemlerinin dengesine ve uygulanan balıklandırma çalışmalarına bağlıdır.

Tablo 13. Denizlere göre avcılık miktarı (ton)

Yıllar	Akdeniz	Batı Karadeniz	Doğu Karadeniz	Ege	Marmara	Toplam
2020	15.336	113.425	136.268	42.106	24.146	331.281
2021	14.922	79.523	149.103	37.076	14.400	295.025
2022	13.086	118.168	103.339	42.939	24.216	301.747
2023	13.763	72.103	244.077	40.166	50.418	420.527
2024	12.911	101.261	137.979	35.103	35.207	322.462

Kaynak: TÜİK, 2025a

Türkiye'de denizlerden avlanılan en önemli tür olan hamsi, 2023'teki 273.915 tonluk zirveden 2024'te 153.175 tona gerileyerek %44'lük bir düşüş yaşamıştır. Hamsinin avlanma miktarındaki dalgalanmalar, iklim değişikliği, çevresel kirlilik, av teknelerinde balık bulucuların kullanımı ve aşırı avlanma gibi faktörlerle ilişkilidir. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından uygulanan kota ve yasaklama sürelerine rağmen, av baskısı Karadeniz'in en önemli besin zinciri olan hamside besin değerinin düşmesine ve boyunun küçülmesine neden olmaya devam etmektedir. 2023 yılında 2.083 ton ile oldukça düşük seyreden palamut avcılığı, 2024 yılında 49.278 tona çıkarak önemli bir

artış göstermiştir. Bu, palamut stoklarında belirli bir toparlanma veya avcılıkta daha verimli bir sezon yaşandığını göstermektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın uyguladığı kota ve yasaklama sürelerinin etkinliği, uzun vadede balık stoklarının korunması ve sürdürülebilir avcılığın sağlanması açısından hayati önem taşımaktadır. Ayrıca, balık türleri arasındaki avcılık miktarlarındaki dalgalanmalar, deniz ekosistemindeki karmaşık değişikliklerin bir göstergesidir ve daha fazla araştırma ile izlemeyi gerektirmektedir.

Tablo 14. Balık türlerine göre avcılık miktarı (ton)

Balık türü	2020	2021	2022	2023	2024
Hamsi	171.253	151.598	125.980	273.915	153.175
Palamut	22.743	2.595	49.892	2.083	49.278
İstavrit*	12.349	24.006	14.930	14.374	19.649
Sardalya	21.265	15.800	16.729	17.311	17.818
Çaça	26.804	28.041	11.162	45.764	16.067
Mezgit	9.364	10.380	7.690	9.074	8.711
Lüfer	3.722	5.804	5.495	2.138	3.610
Diğer	24.410	24.066	22.657	22.455	21.684
Toplam	291.910	262.290	254.535	387.115	289.993

Kaynak: TÜİK, 2025a *Kıraça ve Karagöz

Denizlerimizden avlanan ve ekonomik değeri yüksek iki önemli su ürünü olan beyaz kum midyesi ve deniz salyangozu, iç piyasadan ziyade ihracata yönelik stratejik türlerdir. Tamamı Batı Karadeniz bölgesinden elde edilen bu ürünler, özellikle Uzak Doğu ve Avrupa pazarlarında yüksek talep görmektedir. TÜİK'in 2025 yılı

verilerine göre, 2024 yılında beyaz kum midyesi üretimi yaklaşık 16,6 bin ton olarak gerçekleşirken, deniz salyangozu avcılığı da 7 bin ton civarında seyretmiştir. Bu iki tür, Türkiye'nin su ürünleri ihracat portföyünde önemli bir yer tutmakta ve döviz girdisi sağlamaktadır.

3.2. Tüketim

Türkiye'de su ürünleri tüketimi, ülkenin zengin deniz ve iç su kaynaklarına rağmen Avrupa ve dünya ortalamalarının altında seyretmektedir. Ancak, son yıllarda gözlemlenen artış eğilimi, sektörün bu alandaki potansiyelini ortaya koymaktadır. Bu durum, sosyo-ekonomik, kültürel ve coğrafi faktörlerin karmaşık etkileşiminin bir sonucudur. Türkiye'de kişi başına düşen yıllık su ürünleri tüketimi, 2024 yılı itibarıyla 7,7 kg'a yükselmiş olsa da, Avrupa Birliği'ndeki 24-25 kg ve dünya genelindeki

22 kg'lık ortalamaların hala oldukça gerisindedir. Bu fark, Türkiye'nin su ürünleri tüketimi alışkanlıklarını geliştirmesi ve balıkçılık potansiyelini daha etkin kullanması gerektiğine işaret etmektedir. 2024 yılında hem toplam tüketim (622.264 ton) hem de kişi başına tüketim (7,7 kg) en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Bu durum, kamuoyu bilinçlendirme kampanyaları, su ürünlerinin erişilebilirliğinin artması ve tüketici tercihlerindeki değişimlerle ilişkilendirilebilir.

Tablo 15. Su ürünleri tüketim miktarları

Yıllar	2020	2021	2022	2023	2024
Tüketim (ton)	559.932	554.291	620.229	614.449	622.264
Kişi Başına Tüketim (kg)	6,7	6,5	7,3	7,2	7,7

Kaynak: TÜİK, 2025a

3.3. Dış Ticaret

Türkiye, zengin deniz ve iç su kaynakları ile su ürünleri dış ticaretinde kilit bir oyuncu haline gelmiş, net ihracatçı konumunu sağlamıştır. Sektör, deniz ürünleri (balık, karides, yengeç gibi) ve tatlı su ürünlerini (alabalık, sazan vb.) kapsayan geniş bir ürün yelpazesi sunmaktadır. Son yıllarda su ürünleri yetiştiriciliği üretimindeki artış ve işleme teknolojilerindeki kayda değer gelişmeler, Türkiye'nin su ürünleri ihracatında önemli bir yükselişi beraberinde getirmiştir.

Özellikle Ege ve Akdeniz'de yetiştirilen levrek ve çipura, Avrupa, Rusya ve Japonya gibi geleneksel pazarlarda güçlü bir konuma sahiptir. Karadeniz'de yetiştirilen ve "Türk somonu" olarak dünya pazarlarında tanınan deniz alabalığı ise büyük bir hızla küresel piyasalara girmiş, Amerika Birleşik Devletleri dahil birçok ülkeye ihraç edilerek sektörün yıldız ürünü haline gelmiştir. İç sularda yetiştirilen alabalık ve sazan gibi türler de yurt dışı pazarında oldukça talep görmektedir.

Tablo 16. Su ürünleri dış ticareti

Yıllar	İhracat		İthalat	
	Miktar (ton)	Değer (\$)	Miktar (ton)	Değer (\$)
2014	115.381	675.844.523	77.551	198.273.838
2015	121.053	692.220.595	110.761	250.969.660
2016	145.469	790.303.664	82.074	180.753.629
2017	156.681	854.731.829	100.444	230.111.248
2018	177.500	951.793.070	98.315	188.965.220
2019	200.226	1.025.617.723	90.684	189.438.745
2020	192.462	1.020.673.539	80.525	127.415.564
2021	238.732	1.376.291.922	104.708	217.179.174
2022	251.416	1.651.496.218	115.189	312.980.444
2023	272.192	1.709.403.853	105.252	279.068.891
2024	312.630	2.016.750.002	120.237	289.264.292

Kaynak: TÜİK, 2025b

2014 yılında 77.551 ton olan ithalat miktarı, dalgalı bir seyir izleyerek 2024 yılında 120.237 tona yükselmiştir. İthalat değeri ise 2014'teki 198.273.838 dolardan 2024'te 289.264.292 dolara ulaşmıştır. İthalattaki

artış, genellikle iç piyasanın talebini karşılamak, işleme sanayisine hammadde sağlamak veya belirli türlerdeki eksiklikleri gidermek amacıyla gerçekleşmektedir.

3.3.1. İthalat

Türkiye'nin su ürünleri ithalatı, iç pazar talebini karşılamak, işleme sanayisine hammadde sağlamak ve belirli türlerdeki eksiklikleri gidermek amacıyla çeşitlenmiş bir küresel tedarik zincirinden yapılmaktadır. Bu ithalat dinamikleri, ülke ekonomisi ve balıkçılık sektörü için stratejik bir öneme sahiptir. Su ürünleri ithalatında lider konumda yer alan Fas, Türkiye için

kritik bir tedarikçi olmaya devam etmektedir. 2024 yılı itibarıyla Türkiye'nin toplam su ürünleri ithalatının yaklaşık %28,25'i Fas'tan gerçekleşmiştir. Fas'tan yoğunlukla uskumru ve sardalya gibi pelajik balık türleri ithal edilmektedir. Bu türler, genellikle konserve sanayisinde hammadde olarak kullanılmakta veya iç piyasada taze/dondurulmuş olarak tüketilmektedir.

Tablo 17. Su ürünleri ithalat miktarı (ton)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Fas	21.601	37.391	33.316	33.906	33.969
Norveç	12.073	20.986	24.524	14.434	19.643
Seyşeller	5.925	13.508	9.383	10.393	13.933
İspanya	8.727	10.964	11.969	12.849	9.094
Malezya	363	4.141	8.237	7.939	5.933
İzlanda	5.930	3.642	5.456	3.237	5.149
Çin	2.892	2.540	3.202	3.121	4.180
Tanzanya	17	26	2.509	2.336	3.530
Hindistan	2.430	2.760	2.283	2.204	3.528
Kore	937	1.127	491	795	3.095
Diğer	19.630	7.623	13819	14.039	18.183
Dünya	80.525	104.708	115.189	105.252	120.237

Kaynak: TÜİK, 2025b

2020 yılında 80.525 ton olan toplam ithalat, 2024 yılında 120.237 tona yükselmiştir (Tablo 17). Bu %49'luk artış, Türkiye'nin su

ürünleri pazarındaki talebin arttığını veya işleme sanayisinin hammadde ihtiyacının genişlediğini göstermektedir.

3.3.2. İhracat

Türkiye, su ürünleri sektöründe dinamik ve güçlü bir ihracatçı konumundadır. Özellikle modern balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği alanında son yıllarda kaydedilen hızlı büyüme, Türk su ürünlerinin uluslararası pazarlardaki etkinliğini artırmıştır. Türkiye'nin su ürünleri ihracatı, hem miktar hem de değer bazında sürekli bir artış trendi sergilemektedir. Su ürünlerinin 2024 yılı

ihracat değeri 2 milyar doları aşmıştır. Bu değer 578 milyonluk kısmını alabalık ve Türk Somunu (1,2 kg üzeri alabalık) oluşturmaktadır. Bununla beraber, çipura, levrek ve orkinos ihracata konu olan yüksek değere sahip türlerdir. Bunun yanında midye, karides ve diğer kabuklu deniz ürünleri de önemli bir yer tutmaktadır. Türkiye'de 2024 yılında üretilen su ürünleri, dünya genelinde 97 ülkeye ihraç edilmiştir.

Tablo 18. Su ürünleri ihracat miktarı (ton)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Rusya	22.790	42.082	46.937	61.726	74.120
İtalya	25.177	27.934	26.797	30.170	34.330
Yunanistan	20.763	18.834	19.110	20.495	27.515
Hollanda	18.224	19.157	19.976	21.080	22.417
Birleşik Krallık	10.524	18.157	18.896	18.404	19.412
Japonya	7.310	6.486	9.520	5.032	13.179
ABD	5.533	7.658	7.081	9.017	12.048
İspanya	10.182	13.044	11.906	11.827	11.169
Almanya	12.574	13.144	12.381	12.330	10.342
Irak	2.022	1.109	3.111	3.820	6.955
Diğer	57.363	71.127	75.701	78.291	81.143
Dünya	192.462	238.732	251.416	272.192	312.630

Kaynak: TÜİK, 2025b

Türkiye'nin en büyük su ürünleri ihracat pazarlarından biri olan Rusya, 2020'den bu yana 2024 yılındaki 74.120 tonluk ihracat miktarıyla yaklaşık %225'lik çarpıcı bir büyüme sergilemiştir. Bu istikrarlı artış, Rusya pazarının Türk su ürünleri için stratejik önemini vurgulamaktadır. Avrupa Birliği ülkeleri arasında önemli bir pazar olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2020'de 25.177 ton iken 2024'te 34.330 tona

yükselmiştir. Bu durum İtalya'daki yüksek kaliteli deniz ürünlerine olan talebin sürdüğünü göstermektedir. Yunanistan ve Hollanda incelendiğinde ise; bu iki Avrupa ülkesinin de Türk su ürünleri için önemli pazarlar arasında olduğu görülmektedir. Yunanistan'a ihracat 2020-2024 döneminde 20.763 tondan 27.515 tona çıkarken, Hollanda'ya ihracat 18.224 tondan 22.417 tona yükselmiştir.

3.4. Su Ürünleri Fiyatları

Türkiye'de su ürünleri fiyatları, birçok faktöre bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Bunlar arasında balığın türü, avlanma veya yetiştiricilik yöntemi, sezon, balığın tazeliği ve bölgesel faktörler öne çıkmaktadır. Ayrıca, deniz balıkları ile tatlı

su balıklarının fiyatları arasında da farklar bulunmaktadır. Denizlerden avlanan balıklar genellikle daha pahalı olabilirken, yetiştirilen türlerin fiyatları daha istikrarlıdır.

Tablo 19. Su ürünleri yetiştiricilik üretici fiyatları (TL/kg)

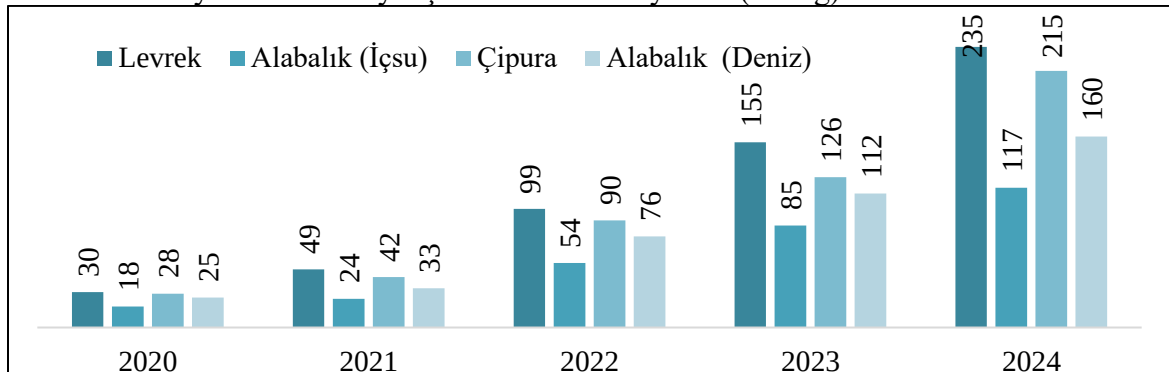
	2020	2021	2022	2023	2024
Levrek	30	49	99	155	235
Alabalık (İçsu)	18	24	54	85	117
Çipura	28	42	90	126	215
Alabalık (Deniz)	25	33	76	112	160
Midye	12	15	28	36	58
Granyöz (Sarıağız)	34	52	103	112	232
Orkinos	72	112	204	302	285

Kaynak: TÜİK, 2025a

Türlerine göre su ürünleri yetiştiricilik üretim miktarı bakımından yapılan sıralama ile oluşturulan Tablo 19 incelendiğinde 2024 yılında bir önceki yıla göre en yüksek fiyat

artışı, iki katından fazla artışla granyöz de görülürken, fiyat düşüşü sadece orkinasto tespit edilmiştir.

Grafik 6. Türkiye su ürünleri yetiştiricilik üretici fiyatları (TL/kg)

Kaynak: TÜİK, 2025a

Avcılık ürünlerinin fiyatları günden güne farklılık gösterebilmektedir. Genel olarak avcılık miktarı arttıkça fiyatlar düşmekte, avcılığın azaldığı dönemlerde veya avcılık sezonu dışında balık fiyatları

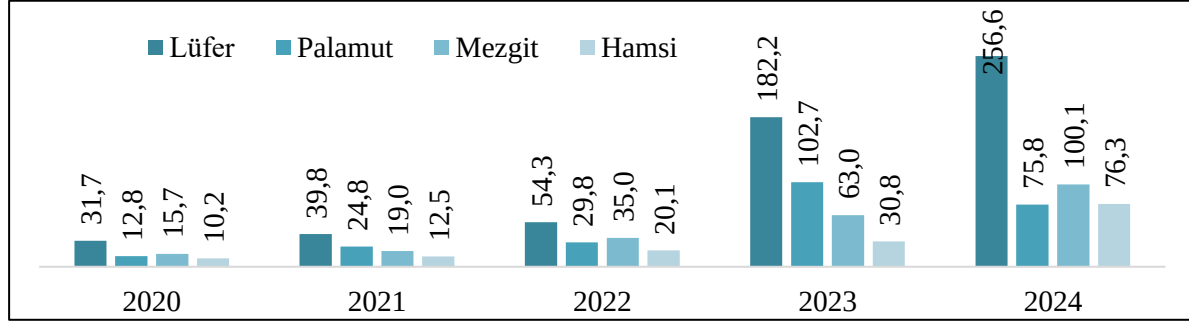
yükselmektedir. Diğer yandan su ürünleri fiyatlarında bölgeler arasında da farklılık görülmektedir. Bunun nedeni ise iç bölgelerde nakliye maliyeti nedeniyle balık fiyatlarının artmasıdır.

Tablo 20. Türkiye su ürünleri avcılık üretici fiyatları (TL/kg)

Türler	2020	2021	2022	2023	2024
Lüfer	31,7	39,8	54,3	182,1	256,6
Palamut	12,8	24,8	29,8	102,8	75,8
Mezgit	15,7	18,9	34,9	62,9	100,1
İstavrit (kıraca)	13,1	13,9	27,1	46,3	69,9
Sardalya	7,4	11,3	21,1	32,6	58,1
Hamsi	10,2	12,5	20,1	30,8	76,4
Çaça	1,0	1,5	2,4	4,1	7,2

Kaynak: TÜİK, 2025a

Grafik 7. Türkiye su ürünleri avcılık üretici fiyatları (TL/kg)

Kaynak: TÜİK, 2025a

3.5. Yem

Su ürünleri yetiştiriciliği sektöründe üretim zincirinin en stratejik ve belirleyici halkasını balık yemi oluşturmaktadır. Balıkların sağlıklı gelişimi, büyüme hızı ve elde edilen ürünün et kalitesi doğrudan kullanılan yemin niteliğine bağlıdır. Sektörün operasyonel yapısı incelendiğinde, bir su ürünleri işletmesinin toplam üretim maliyetleri

içerisindeki en büyük payı yem giderlerinin oluşturduğu görülmektedir. Bu nedenle yem, sadece biyolojik bir besin kaynağı değil, aynı zamanda işletmelerin verimliliğini, karlılığını ve rekabet gücünü tayin eden temel girdi kalemi olarak kabul edilmektedir.

3.5.1. Yem üretimi

Türkiye’de su ürünleri yetiştiriciliği sektörünün büyüme ivmesine paralel olarak, yem üretim miktarları 2014-2024 yılları arasında istikrarlı bir artış göstermiştir. 2014 yılında toplam 355.571 ton olan yıllık yem

üretimi, on yıllık sürecin sonunda iki katından fazla artarak 2024 yılında 868.654 ton seviyesine ulaşmıştır. Tür bazında incelendiğinde, levrek yemi üretimi genellikle en yüksek paya sahip olmuştur.

Verilerdeki en çarpıcı değişimlerden biri alabalık yemi üretiminde gözlemlenmiştir. 2021 yılında 136.081 ton olan üretim, 2022 yılında keskin bir sıçrama yaparak 274.375 tona ulaşmış ve sektördeki payını önemli

ölçüde artırmıştır. Tablo 21 sektörün yem talebinin on yıllık periyotta ne denli büyük bir genişleme kaydettiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Tablo 21. Yem Üretim Miktarları (ton/yıl)

Yıllar	Alabalık	Çipura	Levrek	Diğer	Toplam
2014	65.617	87.967	190.473	11.514	355.571
2015	64.153	107.064	186.201	18.060	375.478
2016	80.991	108.952	267.409	3.747	461.099
2017	76.290	121.907	275.293	39.234	512.724
2018	71.459	124.587	245.269	4.743	446.058
2019	100.839	114.078	369.409	4.555	588.881
2020	118.927	123.908	367.299	24.130	634.264
2021	136.081	196.703	309.730	10.112	652.626
2022	274.375	215.778	329.574	12.031	831.758
2023	299.181	213.360	354.540	9.889	876.970
2024	258.530	266.661	331.749	11.714	868.654

Kaynak: TOB, 2025a

3.5.2. Su Ürünleri Yetiştiricilik Yem Fiyatları

Türkiye'de su ürünleri yetiştiriciliği sektörü, özellikle yem maliyetlerindeki artışlarla doğrudan ilişkili olarak önemli ekonomik baskılar altındadır. Tarım ve Orman Bakanlığı, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 2025 yılı verileri, balık yemi fiyatlarında bir önceki yıla göre dikkat çekici artışlar olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, sektördeki karlılık ve sürdürülebilirlik açısından kritik bir

göstergedir. Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü verilerine göre; 2020 yılında 13,97 TL/kg olan alabalık yemi, 2024 yılına gelindiğinde 98,06 TL/kg'a çıkarak bu beş yıllık süreçte yaklaşık %602'lik devasa bir artış kaydetmiştir. Levrek ve çipura yemi ise aynı dönemde 12,33 TL/kg'dan 111,11 TL/kg'a yükselerek yaklaşık %801'lik çok daha çarpıcı bir artış sergilemiştir.

Tablo 22. Balık yem fiyatları (TL/kg)

	2020	2021	2022	2023	2024
Alabalık Yemi	13,97	25,69	38,84	63,67	98,06
Levrek- Çipura Yemi	12,33	28,66	44,23	72,04	111,11

Kaynak: TOB, 2025a

Tarım sektörünün genelinde girdi fiyatlarındaki değişimlerin ürün fiyatlarına genellikle kısa vadede yansıması beklenirken, balık yetiştiriciliğinde durum biraz farklıdır. Sektörün yapısı gereği, farklı balık türlerinin farklı yetiştiricilik sezonlarına sahip olması, yem fiyatlarındaki artışların ürün fiyatlarına yansıma süresini

değiştirebilmektedir. Uzun yetiştirme döngüsüne sahip balık türlerinde, artan yem maliyetlerinin ürün satış fiyatlarına yansıması daha uzun sürebilmekte, bu da üreticilerin artan maliyet baskısını daha uzun süre sırtlamasına neden olmaktadır. Kısa döngülü türlerde ise fiyat yansıması daha hızlı gerçekleşebilir.

3.5.3. Yem Ticareti

Türkiye'nin 2024 yılında 868 bin ton seviyelerine ulaşan yem üretim hacmi, hammadde tedarikinde kaçınılmaz bir dışa bağımlılık gerçeğiyle şekillenmektedir. Ülkemizdeki yerli hammadde üretimi, hızla büyüyen yetiştiricilik sektörünün talebini karşılamada yetersiz kaldığı için bu ürünlerin ithalatı zorunlu hale gelmiştir. İç üretimdeki açığı kapatmak amacıyla hammadde kaynağı olan hamsi ve çaça avcılığını artırmak, doğal stoklar üzerinde

sürdürülemez bir av baskısı yaratacağından mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla, Tablo 23'de işlenmiş "balık yemi" ithalatının 60 ton gibi sembolik bir düzeyde kalması, Türk yem sanayisinin üretim kapasitesinin gücünü ve kendine yetebildiğini kanıtlasa da; sektörün büyümesi zıt yönlü olarak balık unu ve yağı ihtiyacını artırmakta, bu da hammadde fiyatlarında ve tedarikinde dışa bağımlılığı derinleştirmektedir.

Tablo 23. Su ürünleri yem ithalatı (2024)

	Miktar (ton)	Değer (\$)
Balık unu	160.182	249.732.126
Balık yağı	79.204	194.302.010
Balık yemi	60	1.455.957

Kaynak: TÜİK, 2025b

3.6. Türkiye'de Su Ürünleri Destekleme Politikaları

Su ürünleri sektörü, üretim maliyetlerinin dengelenmesi ve sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla 2003 yılından bu yana devlet tarafından teşvik kapsamına alınmıştır. Sektörün gelişimini desteklemek adına uygulanan bu politikalar, türe ve üretim yöntemine göre çeşitlendirilmiştir. Örneğin, 2023 yılı parametrelerine bakıldığında alabalık yetiştiriciliğine 1,20 TL/kg, toprak havuz üretimine 1,50 TL/kg ve midye üretimine 1,00 TL/kg destek

sağlanırken; ürün çeşitliliğini artırmak adına yeni türlerin yetiştiriciliği 3,00 TL/kg gibi daha yüksek bir birim fiyatla teşvik edilmiştir. Ayrıca, istilacı bir tür olan balon balığı ile mücadele kapsamında ekosistemi korumak amacıyla yaklaşık 3 milyon TL'lik ayrı bir ödeme gerçekleştirilmiş, böylece destekleme politikası sadece üretimi artırmayı değil, biyolojik dengeyi korumayı da hedefleyen çok yönlü bir yapıya kavuşmuştur.

Tablo 24. Su ürünleri yetiştiricilik desteklemeleri

Yıllar	Desteklenen Ürün Miktarı (kg)	Desteklenen Ürün Tutarı (TL)
2020	79.878.025	84.813.428
2021	81.418.424	87.788.514
2022	87.738.529	119.344.310
2023	91.019.138	125.328.254
2024	80.213.155	108.528.674

Kaynak: TOB, 2025b

Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine dayanarak desteklemelerin beş yıllık seyri incelendiğinde, 2020 yılından 2023 yılına kadar hem miktar hem de tutar bazında

düzenli bir artış trendi göze çarpmaktadır. Ancak 2024 yılı verileri, bu yükseliş eğiliminde belirgin bir kırılmaya işaret etmektedir. Bir önceki yıla göre desteklenen

ürün miktarı yaklaşık %11,8 oranında azalarak 80,2 bin ton'a gerilerken, toplam destekleme tutarı da yaklaşık %13,4'lük bir düşüşle 108,5 milyon TL seviyesinde kalmıştır. Bu gerileme, 2024 yılında üretim

dinamiklerinde veya destekleme kriterlerinde yaşanan değişimlerin sektöre olan finansal akışı daralttığını göstermektedir.

4. GENEL DEĞERLENDİRME

Dünya genelinde su ürünleri sektörü, 2022 yılında yetiştiricilik üretiminin avcılık miktarını ilk kez geride bırakmasıyla dikkat çekici bir dönüşüm yaşamıştır. Bu artışa rağmen, sektörün sürdürülebilirlik alanında önemli zorluklarla karşı karşıya olduğu gözlemlenmektedir. Küresel balıkçılık üretimi son otuz yıldır sabit seyretse de, denizlerdeki balık stoklarının yalnızca %62,3'ü biyolojik olarak sürdürülebilir seviyelerde avlanabilmektedir. 2019 yılına kıyasla düşüş gösteren bu oran, deniz ekosistemlerinin sağlığı açısından stokların daha etkin bir yönetim anlayışıyla korunması gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır. Sektördeki bir diğer önemli sorun ise üretimin büyük ölçüde Asya kıtasına bağımlılığıdır. Çin, Hindistan, Endonezya ve Bangladeş gibi ülkeler toplam üretimin %90'ından fazlasını karşılarken, Afrika ve Latin Amerika gibi bölgeler bu potansiyelin oldukça gerisinde kalmaktadır. Özellikle Afrika'da su ürünleri üretim potansiyelinin, bölgenin gıda güvenliği riskleri açısından stratejik bir öneme sahip olduğu aşîkârdır.

Bu mevcut sorunlara çözüm olarak Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), sürdürülebilir balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği için "Mavi Dönüşüm" gibi stratejik yaklaşımların benimsenmesinin zorunlu olduğunu vurgulamaktadır. Mavi Dönüşüm, FAO tarafından desteklenen ve deniz ile tatlı su ekosistemlerinin korunmasını, küresel gıda güvenliğinin sağlanmasını, ekonomik kalkınmanın desteklenmesini ve çevresel sürdürülebilirliğin artırılmasını hedefleyen kapsamlı bir girişimdir. Artan dünya nüfusu ve deniz kaynaklarına yönelik hızla yükselen talep karşısında, su ürünlerinin sürdürülebilir bir şekilde üretilmesi ve daha geniş kitlelere erişiminin sağlanması için

gerekli dönüşümleri içermektedir. Bu stratejinin temel amacı, su ürünleri üretiminin çevresel ayak izini minimize ederken, hem kıyı topluluklarının geçim kaynaklarını güvence altına almak hem de dünya çapında gıda güvenliğine önemli katkılar sağlamaktır. Ayrıca, Mavi Dönüşüm, kadınların sektördeki rollerinin güçlendirilmesini, teknolojik yeniliklerin teşvik edilmesini ve uluslararası iş birliğinin pekiştirilmesini de kapsamaktadır.

Türkiye, üç tarafı denizlerle çevrili stratejik coğrafi konumu ve zengin su kaynaklarıyla su ürünleri üretiminde önemli bir potansiyele sahip olmasına rağmen, küresel düzeyde karşılaşılan sürdürülebilirlik, kirlilik, aşırı avlanma ve iklim değişikliği gibi temel sorunlarla yüzleşmektedir. Sektörün gelecekteki büyümesini sağlamak ve mevcut potansiyeli tam anlamıyla değerlendirebilmek için sürdürülebilir balıkçılık uygulamalarının güçlendirilmesi, yasadışı avlanmanın kararlılıkla önlenmesi ve çevresel etkilerin minimize edilmesi büyük önem arz etmektedir. Zira tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de avlanabilir stok büyüklüğüne ulaşılmış olup, avcılık yoluyla üretimi artırma imkânı kısıtlıdır. Ancak Türkiye'nin su ürünleri avcılığı sektörü, özellikle denizlerden elde edilen avcılıkla güçlü bir yapıya sahip olmakla birlikte, üretim miktarındaki dalgalanmalar sürdürülebilirlik ve yönetim stratejilerinin önemini ortaya koymaktadır. İç su avcılığının daha istikrarlı, ancak sınırlı katkısı, bu alandaki geliştirme potansiyeline dikkat çekmektedir. Sektörün gelecekteki başarısı, çevresel sürdürülebilirlik, etkin avcılık yönetimi, iklim değişikliğinin etkilerine adaptasyon ve pazar dinamiklerine hızlı uyum yeteneğine bağlı olacaktır.

Öte yandan, su ürünleri yetiştiriciliği sektörü, geleceğin üretim modeli olarak ön plana çıkmakta ve kesintisiz bir büyüme sergilemektedir. Bu durum, yetiştiriciliğin sürdürülebilir gıda arzı ve ekonomik katma değer açısından taşıdığı kritik rolü vurgulamaktadır. Genel tabloya bakıldığında, Türkiye'nin su ürünleri sektörü, avcılıkta yaşanan dönemsel dalgalanmalara rağmen, yetiştiricilikteki güçlü ve istikrarlı performansı ile geleceğe umutla bakmaktadır. Sektörün toplam hacmi ve dinamikleri, ulusal ekonomi ve gıda güvenliği açısından vazgeçilmez bir rol oynamaya devam edecektir. Tarım ve orman Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan Tarımsal Üretim Planlaması kapsamında su ürünleri üretim planlaması çalışmaları sonucunda, avcılığa 4 tür (kerevit, uzun kanat orkinos, kılıç ve kalkan), yetiştiriciliğe 1 tür (alabalık) eklenerek, avcılıkta üretim planlaması kapsamında olan tür sayısı 11'e, yetiştiricilikte ise 5'e yükselmiştir. Böylece, su ürünlerinde üretim planlamasında olan tür sayısı 16'ya çıkararak, su ürünleri üretiminin yüzde 80'inden fazlası planlı üretim kapsamına alınmıştır.

Türkiye, su ürünleri dış ticaretinde genellikle pozitif bir dengeye sahiptir; yani ihracat değeri ithalat değerini aşmaktadır. Bu durum, sektörün net döviz getirisi sağlayan bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Ancak yem gibi temel girdilerdeki dışa bağımlılık, maliyet artışları nedeniyle bu pozitif dengenin

sürdürülebilirliği açısından bir risk oluşturmaktadır. Gelecekte, Türkiye'nin su ürünleri dış ticaretindeki başarısının devamı için katma değerli ürün geliştirme, pazar çeşitliliği, ar-ge ve inovasyon, sürdürülebilirlik, lojistik ve tedarik zinciri alanlarına odaklanması kritik öneme sahiptir.

Su ürünleri sektöründe hem üretimi hem de ticareti birebir etkileyen en önemli faktör yem maliyetidir. Küresel piyasalardaki hammadde fiyatları, döviz kurları ve enerji maliyetlerindeki dalgalanmalar da yem fiyatları üzerindeki baskıyı artırmaktadır. Sektörün geleceği açısından, yem maliyetlerinin istikrara kavuşturulması, alternatif yem kaynaklarının araştırılması ve geliştirilmesi, yerel yem üretiminin desteklenmesi ve üreticilere yönelik maliyet dengeleme mekanizmalarının oluşturulması büyük önem taşımaktadır.

Su ürünleri tüketimini artırma potansiyeli oldukça yüksektir. Bu potansiyelin harekete geçirilmesi için, su ürünlerinin sağlık faydalarına odaklanan bilinçlendirme kampanyaları, perakende zincirlerinde ürün çeşitliliğinin ve erişilebilirliğin artırılması, soğuk zincir yönetiminin iyileştirilmesi ve özellikle iç bölgelerde tüketimi teşvik edici politikaların geliştirilmesi gerekmektedir. Böylece, Türkiye'nin zengin su kaynaklarından elde edilen ürünlerin yerli tüketimdeki payı artırılarak hem halk sağlığına katkı sağlanacak hem de sektörün iç pazar dinamikleri güçlenecektir.

EK TABLOLAR**Ek Tablo 1. Dünya avcılık miktarı (ton)**

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
Çin	13.995.443	13.226.203	12.938.457	12.988.683	13.204.945
Endonezya	7.172.847	6.816.296	7.080.492	7.336.431	7.733.598
Hindistan	5.458.700	4.629.652	4.991.560	5.486.918	6.105.600
Rusya	4.974.449	5.072.094	5.160.239	4.983.489	5.385.506
ABD	4.826.413	4.264.625	4.305.671	4.133.175	4.147.344
Peru	4.814.962	5.626.542	6.526.680	5.317.205	3.485.041
Vietnam	3.440.531	3.506.057	3.540.250	3.456.798	3.417.238
Japonya	3.194.822	3.204.312	3.177.359	2.921.354	2.848.754
Norveç	2.315.041	2.472.558	2.419.303	2.442.493	2.356.016
Şili	1.975.375	1.773.978	1.996.337	2.227.040	2.144.912
Bangladeş	1.895.619	1.919.505	1.982.483	2.027.661	2.062.668
Meksika	1.563.387	1.583.599	1.665.020	1.679.168	1.842.709
Filipinler	1.830.484	1.914.534	1.841.690	1.770.482	1.716.997
Myanmar	1.977.750	1.770.240	1.542.150	1.714.230	1.623.150
Tayland	1.527.182	1.588.859	1.414.584	1.385.491	1.466.166
Fas	1.458.595	1.375.313	1.399.176	1.561.745	1.391.645
Kore	1.417.366	1.368.108	1.352.640	1.252.584	1.309.505
İzlanda	1.049.355	1.023.361	1.154.822	1.416.424	1.299.961
Malezya	1.465.095	1.391.045	1.338.231	1.322.439	1.286.666
Arjantin	826.095	837.590	852.566	847.753	827.233
Diğer	26.659.777	25.167.370	25.860.528	25.667.898	25.589.106
Dünya	93.839.290	90.531.840	92.540.237	91.939.459	91.244.760

Kaynak: FAO, 2025

Ek Tablo 2. Dünya yetiştiricilik miktarı (ton)

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
Çin	48.246.867	49.620.605	51.221.122	52.930.722	55.213.058
Hindistan	7.927.700	8.635.986	9.403.000	10.230.000	11.315.399
Endonezya	5.595.642	5.172.594	5.585.742	5.541.789	5.608.015
Vietnam	4.359.155	4.667.552	4.736.120	5.102.979	5.368.126
Bangladeş	2.488.600	2.583.866	2.638.745	2.731.070	2.852.047
Norveç	1.452.926	1.490.076	1.664.866	1.661.520	1.649.847
Mısır	1.641.949	1.591.896	1.576.189	1.552.430	1.552.430
Şili	1.384.707	1.485.896	1.426.516	1.508.576	1.487.449
Ekvador	695.790	774.529	904.036	1.122.948	1.233.988
Myanmar	1.082.187	1.144.813	1.167.357	1.197.078	1.197.000
Tayland	963.267	1.011.538	990.854	1.001.024	1.001.222
Brezilya	599.650	629.850	649.542	737.881	791.996
Filipinler	858.277	854.178	902.609	804.292	757.778
İran	458.131	480.500	478.737	548.055	616.650
Japonya	600.254	600.624	623.802	618.458	580.761
Kore	586.955	572.528	586.107	585.391	562.639
Türkiye	373.356	421.411	471.686	514.803	556.286
ABD	495.832	448.235	461.209	478.084	455.634
Rusya	237.720	270.362	295.479	319.533	326.539
Kamboçya	305.303	399.400	347.350	329.600	313.000
Diğer	4.746.655	4.797.036	5.033.979	5.043.765	5.077.111
Dünya	85.100.922	87.653.475	91.165.047	94.559.998	98.516.975

Kaynak: FAO, 2025

Ek Tablo 3. Dünya su ürünleri ithalat miktarı (ton)

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
Çin	5.984.437	5.390.844	5.423.019	6.134.477	6.407.730
ABD	2.810.701	2.893.124	3.256.355	3.309.434	3.050.016
Japonya	2.405.004	2.197.932	2.152.012	2.171.710	2.100.412
Tayland	1.989.196	2.154.533	2.103.312	2.153.475	1.925.493
İspanya	1.809.786	1.698.164	1.799.954	1.808.386	1.741.438
Kore	1.507.651	1.509.752	1.633.330	1.696.566	1.421.737
Danimarka	1.358.001	1.296.794	1.327.857	1.222.770	1.282.307
Fransa	1.166.508	1.138.619	1.272.161	1.272.397	1.168.935
Hollanda	1.069.314	1.109.298	1.171.026	1.157.084	1.159.710
İtalya	1.106.102	1.027.817	1.133.334	1.122.268	1.110.761
Almanya	1.144.521	1.189.015	1.109.645	1.134.888	1.038.157
İsveç	822.340	858.859	854.044	807.073	827.249
Birleşik Krallık	837.257	812.150	839.742	871.331	796.003
Norveç	607.824	618.853	677.252	719.476	763.994
Fildişi Sahili	557.800	599.555	669.458	652.518	749.673
Vietnam	659.392	645.305	632.447	738.471	706.539
Polonya	624.499	659.999	694.899	674.092	668.920
Malezya	455.758	478.359	574.176	645.363	633.848
Rusya	649.582	608.911	702.472	532.633	608.993
Filipinler	462.026	353.581	508.952	530.407	524.297
Diğer	12.384.815	12.151.593	12.087.752	12.288.881	11.773.380
Dünya	40.412.515	39.393.057	40.623.199	41.643.701	40.459.594

Kaynak: FAO, 2025

Ek Tablo 4. Dünya su ürünleri ithalat değeri (1000\$)

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
ABD	23.390.775	22.845.026	30.030.570	32.227.966	26.895.428
Çin	17.982.815	14.927.593	17.252.804	22.561.550	22.617.760
Japonya	15.205.939	13.222.258	14.137.390	15.116.474	13.426.036
İspanya	8.106.246	7.311.216	8.831.905	9.489.440	9.176.114
İtalya	6.595.033	6.126.122	7.523.563	7.767.825	8.050.766
Fransa	6.689.643	6.433.396	7.775.568	8.139.045	7.791.964
İsveç	5.267.773	5.063.411	5.611.295	6.171.164	6.572.518
Almanya	5.861.910	5.999.226	5.953.486	6.538.541	6.367.633
Kore	5.585.973	5.398.365	5.907.419	6.636.381	6.067.323
Hollanda	4.510.870	4.599.716	5.149.684	5.553.158	5.589.007
Danimarka	4.002.132	3.823.109	4.160.031	4.662.252	4.840.449
Birleşik Krallık	4.568.846	4.232.982	4.691.402	4.993.366	4.802.967
Tayland	3.707.328	3.680.163	3.789.867	4.400.147	4.064.458
Hong Kong	3.462.387	2.989.970	3.587.494	3.476.057	3.608.011
Polonya	2.615.105	2.627.620	2.985.675	3.288.484	3.557.672
Kanada	3.221.062	2.953.897	3.662.761	3.943.977	3.368.014
Portekiz	2.431.769	2.178.735	2.432.820	2.705.480	2.755.504
Vietnam	2.055.474	1.950.721	2.017.715	2.724.450	2.654.493
Rusya	2.209.870	2.097.885	2.626.187	2.407.131	2.552.544
Belçika	2.136.131	2.102.739	2.358.350	2.501.304	2.462.626
Diğer	31.239.401	29.896.672	33.201.800	37.842.377	37.548.085
Dünya	160.846.480	150.460.820	173.687.787	193.146.570	184.769.370

Kaynak: FAO, 2025

Ek Tablo 5. Dünya su ürünleri ihracat miktarı (ton)

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
Çin	4.174.873	3.725.798	3.707.268	3.680.688	3.716.598
Norveç	2.652.554	2.705.848	3.096.447	2.945.034	2.840.261
Vietnam	2.096.997	1.962.967	2.112.168	2.541.602	2.412.096
Rusya	2.187.977	2.342.836	1.991.607	2.039.855	2.294.721
Hindistan	1.366.815	1.140.808	1.363.598	1.619.552	1.906.097
Ekvador	1.100.136	1.152.732	1.395.144	1.624.758	1.659.744
Şili	1.298.818	1.494.351	1.430.713	1.525.262	1.636.487
Hollanda	1.418.302	1.373.894	1.420.794	1.481.915	1.392.109
ABD	1.514.650	1.260.440	1.283.837	1.244.363	1.280.890
Tayland	1.393.158	1.483.017	1.355.899	1.366.345	1.270.643
Peru	1.764.072	1.451.062	1.969.105	1.657.065	1.204.735
İspanya	1.159.412	1.128.039	1.209.590	1.224.307	1.190.316
Danimarka	1.136.100	1.186.763	1.178.624	1.063.343	1.023.830
Endonezya	968.039	1.061.499	989.838	963.956	949.609
İsveç	825.315	851.176	848.148	781.293	828.566
Fas	771.729	834.506	813.526	886.825	804.508
Almanya	863.917	816.097	781.252	760.883	735.291
İzlanda	651.969	639.782	688.161	740.790	723.574
Kore	596.435	538.950	726.647	842.644	684.486
Birleşik Krallık	791.367	742.985	642.083	608.348	646.935
Diğer	12.713.893	12.149.633	12.520.988	12.214.490	11.892.636
Dünya	41.446.529	40.043.184	41.525.437	41.813.317	41.094.131

Kaynak: FAO, 2025

Ek Tablo 6. Dünya su ürünleri ihracat değeri (1000\$)

Ülkeler	2019	2020	2021	2022	2023
Çin	20.125.749	18.530.906	21.311.538	22.403.400	19.681.986
Norveç	12.017.399	11.147.860	13.880.063	15.539.858	15.999.772
Vietnam	8.630.059	8.460.414	9.056.888	11.021.080	9.460.483
Ekvador	5.521.450	5.439.696	7.149.081	9.586.579	9.034.587
Şili	6.559.369	5.939.250	6.774.478	8.466.708	8.606.890
Hindistan	6.852.853	5.807.269	7.546.922	7.966.496	7.651.264
Hollanda	5.711.229	5.567.162	6.490.161	6.819.996	6.859.654
İspanya	4.706.158	4.507.947	5.635.268	5.829.124	6.007.151
İsveç	4.498.725	4.363.691	4.833.731	5.332.341	5.867.444
Kanada	5.594.829	4.778.084	6.964.809	6.413.637	5.587.720
Rusya	4.853.389	4.777.098	5.198.864	5.442.356	5.494.979
Tayland	5.464.974	5.422.210	6.498.078	5.652.583	5.427.449
ABD	5.864.256	5.740.198	5.412.239	5.792.354	5.395.824
Endonezya	5.402.988	4.483.312	5.270.002	5.375.515	5.169.712
Polonya	4.511.213	4.848.553	5.286.137	5.534.990	5.033.972
Fas	2.541.981	2.719.863	2.946.651	2.960.415	3.509.222
İzlanda	2.248.212	2.337.199	2.810.431	2.861.344	2.984.531
Peru	2.367.013	2.250.815	2.660.195	2.961.264	2.922.678
Almanya	3.517.992	2.805.217	3.813.877	3.874.601	2.875.529
Diğer	2.751.868	2.689.151	2.817.141	2.901.470	2.813.797
Dünya	162.241.348	151.223.000	176.675.538	189.612.439	182.464.345

Kaynak: FAO, 2025

Ek Tablo 7. Türkiye su ürünleri ithalat miktarı (ton)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Fas	21.601	37.391	33.316	33.906	33.969
Norveç	12.073	20.986	24.524	14.434	19.643
Seyşeller	5.925	13.508	9.383	10.393	13.933
İspanya	8.727	10.964	11.969	12.849	9.094
Malezya	363	4.141	8.237	7.939	5.933
İzlanda	5.930	3.642	5.456	3.237	5.149
Çin	2.892	2.540	3.202	3.121	4.180
Tanzanya	17	26	2.509	2.336	3.530
Hindistan	2.430	2.760	2.283	2.204	3.528
Kore	937	1.127	491	795	3.095
ABD	26	55	64	76	2.914
Faroe Adaları	518	307	1.660	1.578	1.932
Endonezya	188	68	315	498	1.762
Senegal	320	5	1.494	1.418	1.714
Umman	68	104	246	2.204	1.673
Moritanya	796	637	271	152	1.450
Mauritius			795	204	964
Şili	602	652	1.267	934	654
İran	11	198	655	931	568
Diğer	17.101	5.597	7.052	6.045	4.552
Dünya	80.525	104.708	115.189	105.252	120.237

Kaynak: TÜİK, 2025

Ek Tablo 8. Türkiye su ürünleri ithalat değeri (1000\$)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Norveç	22.716	70.347	89.182	72.488	94.989
Malezya	2.406	30.113	62.255	52.611	32.948
Fas	13.819	27.382	27.168	25.651	27.305
Seyşeller	8.989	21.057	16.541	20.566	23.993
İspanya	14.002	18.833	21.486	25.651	16.661
İzlanda	17.113	7.879	17.606	10.635	16.399
Çin	10.363	10.475	14.924	9.808	16.114
Tanzanya	79	153	4.856	5.666	6.067
Hindistan	5.027	4.617	5.066	5.438	5.951
Kore	14.200	1.829	9.443	3.150	5.897
Faroe Adaları	1.182	788	4.220	2.024	5.461
Endonezya	658	343	809	1.105	4.193
Mısır	1.142	249	3.225	1.478	3.436
Senegal	558	296	2.763	1.185	3.174
ABD	258	580	854	843	2.918
Umman	1.756	4.106	4.835	4.318	2.721
Libya	1.393	4.780	8.082	7.433	2.240
Şili	2.071	2.104	3.923	4.826	2.125
Mauritius			945	379	1.734
İran	78	467	4.791	3.673	1.691
Diğer	39.119	10.781	10.006	20.140	13.247
Dünya	156.929	217.179	312.980	279.068	289.264

Kaynak: TÜİK, 2025

Ek Tablo 9. Türkiye su ürünleri ihracat miktarı (ton)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Rusya	22.790	42.082	46.937	61.726	74.120
İtalya	25.177	27.934	26.797	30.170	34.330
Yunanistan	20.763	18.834	19.110	20.495	27.515
Hollanda	18.224	19.157	19.976	21.080	22.417
Birleşik Krallık	10.524	18.157	18.896	18.404	19.412
Japonya	7.310	6.486	9.520	5.032	13.179
ABD	5.533	7.658	7.081	9.017	12.048
İspanya	10.182	13.044	11.906	11.827	11.169
Almanya	12.574	13.144	12.381	12.330	10.342
Irak	2.022	1.109	3.111	3.820	6.955
BAE	4.568	4.397	3.881	4.382	6.479
Portekiz	5.035	6.825	5.306	6.508	6.028
Fransa	3.987	4.733	5.079	5.720	5.595
Ukrayna	3.740	4.383	3.263	4.089	4.739
Vietnam	1.275	2.543	5.328	6.587	4.727
Lübnan	4.441	3.943	5.895	5.168	4.680
Polonya	794	889	1.385	2.265	4.418
Romanya	1.909	3.876	4.759	4.108	4.183
Belarus	165	662	1.514	4.703	3.050
Kuveyt	3.081	3.125	2.610	2.528	2.982
Diğer	28.368	35.751	36.681	32.234	34.262
Dünya	192.462	238.732	251.416	272.192	312.630

Kaynak: TÜİK, 2025

Ek Tablo 10. Türkiye su ürünleri ihracat değeri (1000\$)

Ülkeler	2020	2021	2022	2023	2024
Rusya	102.051	217.144	296.766	324.227	433.927
İtalya	129.690	162.362	179.120	189.349	239.827
Hollanda	133.068	124.301	137.364	149.241	169.361
Yunanistan	81.378	99.524	111.512	117.981	164.057
Birleşik Krallık	73.836	141.486	158.463	155.367	158.560
Japonya	74.864	69.533	107.007	66.103	113.754
ABD	35.118	54.464	58.722	76.072	92.632
Almanya	73.670	79.158	77.050	94.289	76.184
İspanya	43.600	63.013	60.464	59.486	62.775
Kore	16.381	18.568	40.536	33.976	39.491
Fransa	23.110	27.792	31.494	37.702	38.479
BAE	19.953	21.632	22.565	24.448	38.320
Portekiz	23.474	32.265	28.470	33.224	35.614
Vietnam	5.385	12.823	36.472	40.597	26.842
Romanya	8.126	16.080	23.247	21.306	22.718
Polonya	3.111	3.180	5.717	11.083	20.243
Belarus	804	4.017	9.579	27.340	20.843
Ukrayna	13.945	18.748	16.617	16.352	19.904
Lübnan	13.886	13.165	22.251	18.244	19.754
Kuveyt	16.621	18.985	18.709	17.291	19.554
Diğer	128.602	178.052	209.370	195.726	203.911
Dünya	1.020.673	1.376.292	1.651.496	1.709.404	2.016.750

Kaynak: TÜİK, 2025

KAYNAKLAR

FAO, (2024). The State of World Fisheries and Aquaculture 2024, <https://www.fao.org/documents/card/en/> (Erişim tarihi: 15.09.2024).

FAO, (2025). FishStat Plus-Universal software for fishery statistical time series <http://www.fao.org/fishery/statistics/software/fishstat/en> (Erişim tarihi: 06.11.2025).

FPI, (2025). FAO Fish Price Index - Fisheries and Aquaculture <http://www.fao.org/fishery/en/fishstat/fishpriceindex> (Erişim tarihi: 09.11.2025).

TOB, (2025a). Tarım ve Orman Bakanlığı. Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü Ankara, 2025. (Erişim tarihi: 11.11.2024).

TOB, (2025b). Tarım ve Orman Bakanlığı. Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü Ankara, 2025. (Erişim tarihi: 15.11.2025).

TÜİK, (2025a). Su Ürünleri İstatistikleri <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=97&locale=tr> (Erişim tarihi: 10.11.2025).

TÜİK, (2025b). Dış Ticaret İstatistikleri <https://biruni.tuik.gov.tr/disticaretapp/menu.zul> (Erişim tarihi: 10.11.2025).